

**LIETUVOS RESPUBLIKOS INVESTICIJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1312 1, 2, 9¹, 12,
13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO KETVIRTUOJU² SKIRSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – INVESTICIJŲ
ĮSTATYMO PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES“ NR. IX-2206
1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1120 2, 4,
6, 17, 20, 23 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO PROJEKTAS),
LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 56 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 1, 7, 9, 23, 45, 46, 47 IR 48 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ŽEMĖS ĮSTATYMO
PROJEKTAS) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ĮSTATYMO
NR. I-1495 2, 6, 8, 9, 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 8¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU –
POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ĮSTATYMO PROJEKTAS)
(TAIS NR. 18-11492, NR. 18-11493, NR. 18-11494, NR. 18-11495, NR. 18-11496, NR. 18-11498, NR. 18-11500)**

DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Eil. Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės 2018-11-12 išvada Nr. NV-2965	2.	<p>Pagal Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Reglamentas), 18 punktą parengti teisės aktų projektai teikiami derinti <i>Reglamento 25 ir 26 punktuose nurodytoms institucijoms</i> (toliau - išvada teikiantys subjektai, suinteresuotos institucijos). Suinteresuotos institucijos dėl teisės aktų projektų teikia išvadas. Reglamento 25 punkte nustatyta, kad dėl Vyriausybei teikiamų teisės aktų projektų <i>turi būti gautos išvados</i> pagal kompetenciją iš ministerijų, Vyriausybės įstaigų, <i>kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų ar organizacijų</i>.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Valstybės kontrolė 2018 m. kovo 16 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-2018-P-40-6-2 „Teisėkūros procesas“ yra konstatavusi, kad „projektų rengėjai nepateikia projektų derinti visoms suinteresuotosioms institucijoms, su kurių kompetencija jie yra susiję.“ Dėl minėtos priežasties teisėkūroje veikia „neveiksminga kokybės užtikrinimo sistema.“ <...> „Esama teisės aktų projektų rengimo kontrolės ir kokybės priežiūros sistema ne visuomet užtikrina, kad būtų atliktas numatomo teisinio reguliavimo poveikio visoms sritims, kurioms privalo būti atliktas, vertinimas ir būtų atsižvelgta į pateiktas</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto 1994 m. rugpjūčio 11 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 25 punktas nustato, kad dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybei (toliau – Vyriausybei) teikiamų teisės aktų projektų turi būti gautos išvados pagal kompetenciją iš ministerijų, Vyriausybės įstaigų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų ar organizacijų.</p> <p>Rengėjas teisės aktų projektus derinti pateikė teisės aktų nustatyta tvarka institucijoms, kurios, rengėjo nuomone, laikomos suinteresuotomis institucijomis (Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija), Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – Finansų ministerija), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija,</p>

	<p>suinteresuotųjų institucijų pastabas ir pasiūlymus bei įvertintos galimos numatomo teisinio reguliavimo alternatyvos. Tai sudaro prielaidas, nustatant naują ar iš esmės keičiant teisinį reguliavimą, teisės aktų projektų rengėjams nevertinti arba formaliai įvertinti galimas teisinio reguliavimo alternatyvas, poveikio vertinimo rezultatų nepagrįsti duomenimis ir argumentais, pateikti nepakankamai informacijos apie numatomo teisinio reguliavimo pasekmes.“</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Investicijų projektu numatomos naujos funkcijos, įpareigojimai ir (arba) nustatomi kitokie procedūrų atlikimo terminai, taip pat į tai, kad pasikeitęs teisinis reguliavimas <i>gali pareikalausti atitinkamų valstybės institucijų ne tik papildomų valstybės biudžeto lėšų, bet ir papildomų žmogiškųjų išteklių</i>, bei siekiant tinkamai ir laiku įvykdyti naujai nustatomo teisinio reguliavimo ypatumus, Projektai turėtų būti suderinti su institucijomis, kurias tiesiogiai palies pasikeitęs teisinis reguliavimas, pvz. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos ir kitomis institucijomis, kurių darbo organizavimo, sistemų administravimo, jų vystymo ar kitas funkcijas palies pasikeitęs teisinis reguliavimas.</p>	<p>Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – Žemės ūkio ministerija), Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos administracija). Išvadą dėl įstatymų projektų taip pat pateikė Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos. Pažymėtina, kad Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos ir Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos nuostatuose nėra nustatyta, kad šios institucijos formuoja valstybės politiką ar dalyvauja formuojant valstybės politiką.</p>
6.	<p>Investicijų įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalies teisinis reguliavimas turėtų būti įvertintas ir prireikus keičiamas atsižvelgiant į šios išvados 3 pastabą. Pažymėtina, kad galiojanti Investicijų įstatymo 9-1 dalies 1 punkto nuostata yra ydinga (keistina), kadangi turėtų būti aiškiau įtvirtinti (nurodyti) teritorijų planavimo dokumentai, kadangi dalis jų nenustato sklypo (teritorijos) ribų. Vien atitinkamo objekto vietos pažymėjimas, nesudaro pagrindo tinkamai įvertinti objekto ploto, tikslų ribų.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Investicijų įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalies (keičiamo įstatymo 9-1 straipsnio 3 dalies 1 punkto) pakeitimų, kuriais siūloma išbraukti formuluotę „teritorija turi būti numatyta teritorijų planavimo dokumentuose“, atsisakyta. Pagal galiojantį teisinį reguliavimą ribos nustatomos atskiru Vyriausybės nutarimu.</p>
9.	<p>Konstitucinis Teismas 2018 m. balandžio 12 d. nutarime yra nurodę, kad iš Konstitucijos 46 straipsnio 2 ir 3 dalių, konstitucinio atsakingo valdymo principo kyla pareiga vykdyti veiksmingą tokių projektų įgyvendinimo kontrolę.</p> <p>Atsižvelgiant į Investicijų įstatymo projekto 6 straipsnio (keičiamo įstatymo 15-4 straipsnio 1 dalį, kyla pagrįstų abejonių, ar įgyvendinamajame teisės akte (Vyriausybės nutarime) bus galima įtvirtinti efektingą kontrolę</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Stambaus projekto investicijų sutarties vykdymo priežiūros tvarka bus nustatyta Vyriausybės nutarime (žr. Investicijų įstatymo projekto 15⁴ straipsnio 1 dalį), veiksminga stambių projektų įgyvendinimo kontrolė bus užtikrinta. Ūkinės veiklos patikrinimai, teisės aktų pažeidimų tyrimas, ūkio subjektų</p>

	<p>(priežiūrą). Tokia abejonė kyla, kadangi priežiūros vykdymas visais atvejais yra susijęs su ūkinės veiklos patikrinimais, reikalavimais ūkio subjektams, pažeidimų tyrimu, privalomų nurodymų teikimu ir kitais valiniais veiksmais (įgaliojimais), kurie viešojo administravimo subjektams privalo būti įtvirtinti įstatymuose. Dėl minėtos priežasties priežiūros (kontrolės) esminės nuostatos (įgaliojimai, funkcijos, teisės ir pareigos) turėtų būti įtvirtinti Investicijų įstatyme. Siūlytina šiuo aspektu papildyti Investicijų įstatymo projektą.</p>	<p>veiklos priežiūra būtų atliekama bendra įstatymuose nustatyta tvarka.</p>
17.	<p>Projektų rengėjas nepagrindė Projektų aiškinamajame rašte naujai nustatomo teisinio reguliavimo, pagal kurį <u>stambaus projekto investicijų sutartis laikoma statybą leidžiančiu dokumentu</u>. Svarstyta, ar toks prilyginimas techniškai būtų įmanomas, taip pat turėtų būti įvertintos teisėkūros iniciatyvos, pagal kurias ketinama viešinti statybą leidžiančiame dokumente esančią informaciją. Nurodytas teisinis reguliavimas diskutuotinas šiais aspektais:</p> <p>Statybą leidžiančio dokumento „įsigaliojimas“ pagal Investicijų įstatymo projektu keičiamo įstatymo 15-5 straipsnio 4 dalies 1 punktą taptų priklausomas nuo daugelio veiksnių (neaiškus) kas tikrai neprisidėtų prie teisinės bazės aiškumo.</p> <p>Įtvirtinus nuostatą, kad <u>stambaus projekto investicijų sutartis laikoma statybą leidžiančiu dokumentu</u> kiltų klausimas dėl atsakomybės, t. y. ar pagal siūlomą teisinį reguliavimą už statybos teisėtumą būtų atsakingos sutartį pasirašę šalys. Taigi toks teisinis reguliavimas galimai dalį atsakomybės už statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumą (taigi ir už statybos teisėtumą) perkeltų ant sutarties šalių. Svarstyta, ar toks teisinis reguliavimas prisidėtų prie verslo aplinkos gerinimo. Tuo labiau, kad šiuo metu kaltais asmenimis dėl statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą pripažįstami statybą leidžiantį dokumentą derinę (specialiuosius reikalavimus išdavę ir juos derinę) bei statybą leidžiantį dokumentą išdavę asmenys (Šiuo atveju teisinis reguliavimas nėra keičiamas (Statybos įstatymo 33 straipsnis), tačiau įvedami nauji subjektai, kurie išduotų vadinamąjį statybą leidžiantį dokumentą, už kurio išdavimą jie turėtų būti atsakingi).</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Stambaus projekto investicijų sutarties, kaip statybą leidžiančio dokumento, įsigaliojimas susietas su trimis skirtingais galimais atvejais:</p> <p>nereikalinga atlikti atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo (toliau – atranka dėl PAV) ir atlikti poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV);</p> <p>privaloma atlikti atranką dėl PAV ir atrankos dėl PAV išvada yra, kad PAV neprivalomas;</p> <p>privaloma atlikti PAV ir atlikus PAV nustatoma, kad planuojama ūkinė veikla atitinka teisės aktų reikalavimus.</p> <p>Šie atvejai yra konkretūs ir reikalingi todėl, kad pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 15 straipsnio 4 dalį įstatymuose įtvirtinti leidimai (statybą leidžiantis dokumentas, leidimas naudoti žemės gelmių išteklius arba ertmes, taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas, taršos leidimas ir kituose įstatymuose nurodyti leidimai), kuriuos išduodant nustatyta pareiga kartu su prašymu leidimus išduodančiai institucijai pateikti atsakingosios institucijos sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, pagal kurį planuojama ūkinė veikla atitinka teisės aktų reikalavimus ar atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvadą, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, gali būti išduodami esant galiojančiam atsakingosios institucijos sprendimui ar atrankos išvadai.</p> <p>Techniškai toks prilyginimas įmanomas, kadangi statybos darbų pradžia nesiejama su stambaus projekto investicijų</p>

		<p>sutarties įsigaliojimo data, bet siejama su papildomų sąlygų įgyvendinimu. Tik stambaus projekto investicijų sutarties pasirašymas nesuteikia teisės pradėti statybos darbus. Stambaus projekto investicijų sutartis nesuteiks teisės pradėti statybos darbus, kol nebus teisės aktų nustatyta tvarka parengti ir suderinti kiti šioje įstatymo projekto straipsnio dalyje nurodyti derintini dokumentai.</p>
19.	<p>Neaišku, kodėl Investicijų įstatymo projektu keičiamo įstatymo 15-5 straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodoma, kad <i>už aplinkos apsaugą atsakingai institucijai patikrinus statybos ar rekonstravimo projekto atitiktį aplinkos saugos reikalavimams</i>, t. y. neaišku, kodėl projektą turės tikrinti tik už aplinkos apsaugą atsakinga institucija (pagal Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 6 straipsnį aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdo biudžetinės įstaigos Aplinkos apsaugos departamentas, Aplinkos apsaugos agentūra, Valstybinė miškų tarnyba, Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos pavaldžios parkų ir rezervatų direkcijos, Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, o pagal minėto įstatymo 7 straipsnį aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės Lietuvos Respublikoje priežiūrą atlieka Aplinkos ministerija, pažymėtina, kad Statybos inspekcijos kaip už aplinkos apsaugą atsakingos institucijos nurodytame sąraše nėra) ir kodėl bus vertinama tik aplinkosauginė dalis.</p>	<p>Neatsižvelgta. Papildytas aiškinamasis raštas. Vadovaujantis tarptautiniais, ES ir nacionaliniais teisės aktais, prieš išduodant veiklą leidžiantį dokumentą, šiuo atveju – statybą leidžiantį dokumentą, turi būti gautas atsakingosios institucijos sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, pagal kurį planuojama ūkinė veikla atitinka teisės aktų reikalavimus, ar atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvada, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas; už aplinkos apsaugą atsakinga institucija turi patikrinti statybos ar rekonstravimo projektų atitiktį aplinkos apsaugos reikalavimams. Siekiant užtikrinti atitiktį 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/52/ES, kuria iš dalies keičiama direktyvos 2011/92/ES, dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo preambulės 7 dalis ir 35 dalis, 2 straipsnio 1 dalis), taip pat Aplinkos apsaugos įstatymo 15 straipsnio 2, 4 ir 7 dalims reikalavimams siūloma nustatyti, kad privaloma patikrinti atitiktį aplinkos apsaugos reikalavimams. Remiantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 8 punktu minėtų reikalavimų atitiktį tikrina Aplinkos apsaugos agentūra. Atitinkamai koreguotas Investicijų įstatymo projektu keičiamo įstatymo 15-5 straipsnio 4 dalies 1 punktas: „<...> Jeigu privaloma atlikti atranką dėl PAV, papildomas susitarimas laikomas statybą leidžiančiu dokumentu tik priėmus atrankos dėl PAV išvadą, kad PAV neprivalomas, o</p>

			<p>tais atvejais, kai privaloma atlikti PAV – atsakingajai institucijai priėmus sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, kad planuojama ūkinė veikla atitinka teisės aktų reikalavimus, ir Aplinkos apsaugos agentūrai patikrinus statybos ar rekonstravimo projekto sprendinių atitiktį aplinkos apsaugos reikalavimams Lietuvos Respublikos statybos įstatyme numatytais atvejais. <...>“</p> <p>Tikrinamos taip pat bus Investicijų įstatymo projektu keičiamo įstatymo 15-5 straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytos statinio techninio projekto dalys: sklypo plano (sklypo sutvarkymo), susisiekimo ir architektūros statinio techninio projekto dalys.</p>
20.	<p>Iš Investicijų įstatymo projektu keičiamo įstatymo 15-5 straipsnio 4 dalies 1 punkto formuluotės nėra aišku, kokį statinio projektą turima omenyje (statinio projekto dalis ar statinio techninio projekto dalis).</p> <p>Be to, Projektų rengėjas turėtų pagrįsti, kodėl vienas statinio projekto dalis reikia derinti (gauti pritarimą), o kitų atžvilgiu pritarimas nenustatomas. Šiuo atveju, kyla klausimas, jeigu statybos darbai bus pradami negavus derinimo, kas tokiu atveju būtų atsakingas už teisės aktų laikymąsi (atitiktį). Siūlytina šiuo aspektu papildyti Projektų aiškinamąjį raštą.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Investicijų įstatymo projektu keičiamo įstatymo 15-5 straipsnio 4 dalies 1 punktas koreguotas.</p> <p>Aiškinamasis raštas papildytas.</p>	
21.	<p>Analogiška pastaba taikytina ir dėl atsakomybės pasiskirstymo ir teisinių padarinių nustačius neteisėtą statybą pagal išduotą statybą leidžiantį dokumentą, pažeidžiant teisės aktus, taikymo ir statybos užbaigimo procedūrų įforminimo (Investicijų įstatymo projektu keičiamo įstatymo 15-5 straipsnio 4 dalies 2 punktas). Svarstytina, ar atsižvelgiant į investuotojo atliekamus statybos darbus (jų pobūdį) bei visuomenės saugomo reikalavimus, tokia procedūra būtų saugi (pagrįsta).</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Statybos įstatymo 28 straipsnio 2 dalyje ir 3 dalyje jau yra numatyti atvejai, kai statybos užbaigimo deklaracijos neprivaloma tvirtinti, jeigu atlikta statinio ekspertizė Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka. Vienas tokių atvejų – ypatingųjų ir neypatingųjų statinių pagal aplinkos ministro patvirtintą sąrašą statyba (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas). Todėl nekuriamas naujas teisinis reguliavimas.</p> <p>Investicijų įstatymo projekte numatoma galimybė investuotojui pasirinkti, kaip užbaigti statybos darbus:</p> <p>a) surašant deklaraciją apie statybos užbaigimą, ją patvirtinus ir įregistravus Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos; b) deklaracijos apie statybos užbaigimą netvirtinant, jeigu atlikta statinio</p>	

		ekspertizė Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka.
24.	Vertinant Investicijų įstatymo projektu keičiamo įstatymo 15-5 straipsnio 9 dalies 1 punkto formuluotę, atkreiptinas dėmesys, kad administraciniu aktu bus galima nustatyti servitutą tik prieš tai įvertinus poreikį servituto dydžiui (servitutas negali būti neapibrėžtas ir per daug riboti tarnaujančiu tampančio daikto savininko teises) – taigi tik atliktus tam tikras teritorijų planavimo procedūras. Taip pat svarstyтина, ar tokio plataus servituto pobūdžio nustatymas neužkirs kelio privataus žemės sklypo savininkui savo nuosavybę naudoti pagal paskirtį. Tokiu atveju, jeigu po servituto nustatymo asmuo visiškai ar didžiąja dalimi negalėtų savo nuosavybe naudotis, toks servituto nustatymas neturėtų būti atliekamas, o turėtų būti tokia žemė išperkama.	Atsižvelgta iš dalies. Servitutai turės būti nustatomi Žemės įstatymo 23 straipsnyje nustatyta tvarka <i>inter alia</i> pagal 23 straipsnio 2 dalį, kuri apibrėžia, kad servitutai administraciniu aktu nustatomi Vyriausybės nustatyta tvarka pagal <i>patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų</i> ar <i>žemės valdos projektų sprendinius</i> . Atitinkamai papildytas aiškinamasis raštas, kad jeigu po servituto nustatymo asmuo visiškai ar didžiąja dalimi negalėtų savo nuosavybe naudotis, toks servituto nustatymas neturėtų būti atliekamas, o turėtų būti tokia žemė išperkama.
25.	Investicijų įstatymo projektu keičiamo įstatymo 15-5 straipsnio 9 dalies 2 punkte nustatytas teisinis reguliavimas yra ydingas, kadangi žemės sklypo kadastro duomenys <i>visada nustatomi tik pagal patvirtintus</i> teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus. Siekiant teisinio aiškumo turėtų būti įvardijamos konkrečios teritorijų planavimo dokumentų rūšys (kadangi bendrieji planai žemės sklypų ribų nenustato). Taip pat svarstyтина, ar sklypų kadastro duomenų nustatymui, derinimui ir įregistravimui bus taikomas 3 darbo dienų terminas, nustatytas Investicijų įstatymo projektu keičiamo įstatymo 15-5 straipsnio 3 dalyje.	Neatsižvelgta. Nuostatos tikslas yra sudaryti galimybę kadastrinius matavimus atlikti rengiant teritorijų planavimo dokumentą. Tačiau registravimas galės būti atliekamas tik patvirtinus atitinkamą teritorijų planavimo dokumentą. Stambiams projektams galės būti rengiami tik tokie teritorijų planavimo dokumentai, pagal kuriuos bus vystomos teritorijos, kuriose bus įgyvendinami stambūs projektai. Teritorijų planavimo įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalyje nustatoma, kad <i>inter alia</i> Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme (toliau – Investicijų įstatymas) nurodytiems stambiams projektams įgyvendinti ar pritraukti skirtos teritorijos vystomos vadovaujantis valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentais arba vietovės lygmens bendrojo plano sprendiniais, jeigu jis neparengtas, – savivaldybės lygmens bendrojo plano sprendiniais. Tačiau pagal Teritorijų planavimo įstatymo projekto 8 straipsnio 3 dalį teritorijose, jei sprendimai dėl teritorijų planavimo dokumentų, kuriais planuojamos stambiams

		projektams skirtos teritorijos, patvirtinimo arba rengimo pradžios ir planavimo tikslų priimti iki šio įstatymo įsigaliojimo, teritorijos gali būti vystomos ir teritorijų planavimo procesas vykdomas pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusius teisės aktus. Pažymėtina, kad stambiems projektams galės būti rengiami tik tokie teritorijų planavimo dokumentai, kuriuos rengti ar koreguoti nustatyta teisė pagal galiojančius įstatymus.
28.	Vertinant Investicijų įstatymo projektu keičiamo įstatymo 15-5 straipsnio 9 dalies 5 punktą, pažymėtina, kad turėtų būti aiškiau reglamentuota, jog atlyginami realūs, pagrįsti nuostoliai (visiškas žalos atlyginimo principas).	Neatsižvelgta. Tokia nuostata būtų perteklinė. Ši nuostata yra blanketinė ir orientuota į nuostolių atlyginimo tvarką, nustatytą Žemės įstatyme. Žemės įstatymo 23 straipsnio 8 dalis nustato, kad žemės savininkas ar valstybinės žemės patikėtinis dėl nuostolių, patiriamų dėl Nekilnojamojo turto registre įregistruoto servituto, atlyginimo gali susitarti. Šalims nesusitarus, ginčus dėl nuostolių dydžio ir atlyginimo Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka sprendžia teismas. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. liepos 13 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-367/2012 konstatuota, kad Vyriausybė 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimu Nr. 1541 patvirtino Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodiką. Metodika reglamentuoja ne tik nuostolių už sunaikinamus pasėlius ir sodinius, iškertamą mišką atlyginimą ir šių apskaičiavimo tvarką, bet ir nuostolių už prarastą galimybę naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir (ar) pobūdį atlyginimą ir šių apskaičiavimo tvarką. Ji (Metodika) reglamentuoja tiek tiesioginių, tiek ir netiesioginių nuostolių, susijusių su administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, patiriamų tarnaujančiojo daikto savininko ar valstybinės žemės patikėtinio, atlyginimą ir apskaičiavimo tvarką. Tokiu

		atveju, kai Metodikoje nustatyta tvarka apskaičiuota nuostolių kompensacija visiškai (realiai) ir teisingai nekompensuoja visų tarnaujančiojo daikto savininko dėl žemės servituto nustatymo patirtų nuostolių (patiriamo jo teisių ribojimo), tai tarnaujančiojo daikto savininkas turi teisę CPK nustatyta tvarka kreiptis į teismą su ieškiniu prieš viešpatuojančiojo daikto savininką dėl likusių neatlygintų nuostolių priteisimo ir pateikti savo nurodomą nuostolių dydį patvirtinančius faktinius ir teisinius argumentus.
42.	Poveikio aplinkai vertimo įstatymo projekto 4 straipsnyje (keičiamo įstatymo 8-1 straipsnio 4 dalyje) suinteresuotai visuomenei nustatomas 10 darbo dienų terminas pasiūlymams pateikti. Atsižvelgiant į buvusių teisinius procesus, siūlytina įvertinti, ar nustatomas terminas yra pagrįstas (ne per trumpas).	Neatsižvelgta. Visuomenei susipažinti su pranešimu apie poveikio aplinkai vertinimo pradžią numatyta 10 darbo dienų pagal analogiją, kadangi toks pat terminas yra duodamas visuomenei susipažinti ir pateikti pasiūlymus dėl atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo informacijos (Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas) 7 straipsnio 6 dalis) ir poveikio aplinkai vertinimo programos (Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. D1-885 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo, 69.5 papunktis). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pranešimas apie poveikio aplinkai vertinimo pradžią nėra dokumentas, kuris turi būti derinamas ir tvirtinamas, tai tik aplinkos ministro nustatyto turinio informacinis skelbimas, kurio tikslas – informuoti visuomenę, atsakingąją instituciją ir PAV subjektus apie PAV proceso pradžią (t. y. apie tai, kad šiuo metu rengiama (pradedama rengti) ir artimiausiu metu bus pateikta PAV subjektams PAV ataskaita), kaip tai nustato 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/52/ES, kuria iš dalies keičiama direktyva 2011/92/ES, dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo, ir kuriame bus pateikta

			pagrindinė informacija apie planuojamos ūkinės veiklos vietą, mastą, technologijas, laiką ir pan. Toks pranešimas reikalingas tam, kad pradiniam veiklos planavimo etape visuomenė, atsakingoji institucija ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai būtų informuoti apie numatomą PAV procesą. Paskelbus pranešimą apie poveikio aplinkai vertinimo pradžią, pasiūlymai turės būti teikiami ne pranešimui, bet dėl planuojamos ūkinės veiklos.
43.	Poveikio aplinkai vertimo įstatymo projekto 4 straipsnyje (keičiamo įstatymo 8-1 straipsnio 4 dalyje) įtvirtintas mechanizmas, kai suinteresuota visuomenė apie pasiūlymų atmetimą ar priėmimą sužino tik baigiamojoje stadijoje – pateikus gautų pasiūlymų įvertinimą ataskaitoje yra ydingas, sudarantis pagrindą vertinti tokį suinteresuotos visuomenės dalyvavimą tik kaip formalų, neužtikrinantį realios galimybės dalyvauti ir pasisakyti dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai.	Neatsižvelgta. Numatoma, kad visuomenės pasiūlymai bus teikiami dar neparengus jokio dokumento, o tik pateikus bendro pobūdžio informaciją apie planuojamos ūkinės veiklos vietą, mastą, technologijas ir kt. Vienas iš pranešimo apie planuojamą PAV pradžią tikslų – gauti pradinę visuomenės nuomonę apie planuojamą ūkinę veiklą, kad rengiant ataskaitą ji iš karto būtų tikslinama ar pildoma atsižvelgiant į visuomenės ir kitų PAV dalyvių nuomonę ar poziciją numatomos veiklos atžvilgiu. Numatoma, kad vienas iš ataskaitos elementų ir bus informacija apie tai, kaip, rengiant ataskaitą, atsižvelgta į visuomenės nuomonę. Atkreipiame dėmesį, kad visuomenė Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnyje nustatyta tvarka dalyvauja poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos nagrinėjimo procedūroje. Visuomenės pasiūlymų įvertinimą pateikus su ataskaita, jie galėtų būti svarstomi su visuomene viešo supažindinimo metu (Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 3 dalis), kurio metu visuomenė galėtų teikti papildomas pastabas, jei manytų, kad jos pasiūlymai netinkamai įvertinti ir atitinkamai poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos rengėjas pagal viešo supažindinimo metu pateiktus suinteresuotos visuomenės pasiūlymus turėtų taisyti ataskaitą (10 str. 4 d.). Visuomenė su pataisyta ataskaita turi galimybę dar kartą susipažinti, kai pataisyta ataskaita pateikiama atsakingajai institucijai ir ši ataskaitą paskelbia (10 str. 9 p.), todėl visuomenės dalyvavimas procese ir galimybė pateikti	

			savo pasiūlymus nėra tik formalus, bet realizuojamas keliais etapais.
--	--	--	---

<p>Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2018-11-15 išvada Nr. 18-11500</p>	<p>2.</p>	<p>Atkreipiame dėmesį į tai, kad Investicijų įstatymo projekte ir kartu su juo teikiamuose kituose įstatymų projektuose nenuosekliai įtvirtinamos teisės normų konkurencijos taisyklės, pvz. konkurencijos taisyklės įtvirtinamos Lietuvos Respublikos žemės, Lietuvos Respublikos miškų, Lietuvos Respublikos įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties ir kt. įstatymuose, tačiau neįrašomos Lietuvos Respublikos statybos, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymuose. Be to, nuoseklumo pasigendama ir ta prasme, kad, pvz., Žemės įstatyme įtvirtinama šio ir Investicijų įstatymo normų konkurencijos taisyklė, tačiau nėra įtvirtinta nuostatų, apibrėžiančių Žemės įstatymo nuostatų santykį su anksčiau įtvirtintomis kituose, specialiuosiuose Žemės įstatymo atžvilgiu, įstatymuose. Teikiami įstatymų projektai peržiūrėtini šiuo aspektu.</p>	<p>Neatsižvelgta. Teisės normų konkurencijos taisyklė įtvirtinama Investicijų įstatymo projektu siūlomoje Investicijų įstatymo 1 straipsnio 3 dalyje (nustatoma, kad Investicijų įstatymo teisės normos, susijusios su stambių projektų pritraukimu ir įgyvendinimu, yra specialios kitų įstatymų atžvilgiu). Įstatymų projektuose pasirinktas teisės normų konkurencijos modelis atitinka suinteresuotų institucijų siūlymus dėl šioms institucijoms priskirtų valdymo sričių įstatymų projektų.</p>
--	-----------	--	--

3.	Investicijų įstatymo projekto 2 straipsnis tikslintinas pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ patvirtintų Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų (toliau – Rekomendacijos) 45 punkto reikalavimus.	Neatsižvelgta. Šiuo metu galiojančios Investicijų įstatymo 2 straipsnio redakcijoje terminai nėra išdėstyti abėcėlės tvarka. Dėstant terminus abėcėlės tvarka, reikėtų peržiūrėti visą Investicijų įstatymo 2 straipsnį, tačiau tai nėra šio Investicijų įstatymo projekto tikslas.
11.	Investicijų įstatymo projektu siūlomo įtvirtinti 15 ⁴ straipsnio 4 dalies formuluotė tikslintina, kad nebūtų suprantama kaip įpareigojanti stambaus projekto investicijų sutarties pasirašymo metu turėti siūlomoje įtvirtinti Investicijų įstatymo 2 straipsnio 24 dalyje nurodytą žmogiškųjų išteklių skaičių.	Neatsižvelgta. Investicijų įstatymo projektu siūlomoje įtvirtinti 15 ⁴ straipsnio 4 dalies formuluotėje nėra numatyta įpareigojimo stambaus projekto investicijų sutarties pasirašymo metu turėti siūlomoje Investicijų įstatymo 2 straipsnio 24 dalyje nurodytą žmogiškųjų išteklių skaičių.
16.	Vertinant Investicijų įstatymo projektu siūlomo įtvirtinti 15 ⁵ straipsnio 3 dalies nuostatą, jog „viešojo administravimo subjektai stambiam projektui įgyvendinti reikalingas administracinės paslaugas <...> suteikia ir individualius administracinius aktus priima prioriteto tvarka per kuo trumpesnę terminą“, svarstyti, ar visais atvejais praktikoje būtų aišku, kokie prašymai ir kreipimaisi būtų laikomi „svarbiam projektui įgyvendinti reikalingais“. Siūlytina sukonkretinti atvejus, dėl kurių sprendimai turėtų būti priimami greičiau.	Neatsižvelgta. Investicijų įstatymo projekto 15 ⁵ straipsnio 3 dalies papunkčiuose numatytos išimtys, kada nurodytas terminas netaikomas.
17.	Pagal Investicijų įstatymo projektu siūlomo įtvirtinti 15 ⁵ straipsnio 4 dalies 2 punktą <i>Ūkio ministerijos iniciatyva</i> būtų koreguojami <i>savivaldybės lygmens bendrieji planai</i> ir savivaldybės administracijos direktorius priimtų sprendimą dėl plano koregavimo arba motyvuotai jį atmesti. Koreguojant savivaldybės lygmens bendrąjį planą Ūkio ministerijos iniciatyva, tai būtų finansuojama iš valstybės biudžeto asignavimų. Siūlytina įvertinti siūlomą reguliavimą valdžių atskyrimo principo aspektu, ypač atsižvelgiant į tai, kad teritorijų planavimas ir bendrojo plano tvirtinimas yra savarankiškoji savivaldybių funkcija (Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnis).	Neatsižvelgta. Pastaba teikiama ankstesnei Investicijų įstatymo projekto redakcijai. Siūlomas nustatyti reguliavimas atitinka Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas) 6 straipsnio 3 dalyje nustatytos iniciatyvos teisės reguliavimą. Iniciatyva nebūtų privaloma savivaldybėms, todėl savarankiškoji savivaldybių funkcija nebūtų pažeista. Nesuteikus

			Ūkio ministerijai iniciatyvos teisės, parengti teritorijas investuotojams pritraukti būtų sunkiau.
18.	Investicijų įstatymo projektu siūlomo įtvirtinti 15 ⁵ straipsnio 4 dalies 3 punkto formuluotė, leidžianti pasirinkti tvarką, pagal kurią būtų rengiami ar keičiami teritorijų planavimo dokumentai, yra teisiškai ydinga. Siekiant vienodų procedūrų vykdymo ir vienodos praktikos formavimo, siūlytina nustatyti vienodą ir aiškią tvarką teritorijų planavimo dokumentų rengimui.		Neatsižvelgta. Teritorijų planavimo dokumentų rengimo tvarkos pasirinkimo galimybė numatyta atsižvelgiant į tai, kad valstybei svarbių teritorijų planavimo dokumentų rengimo tvarka yra nepagrįstai ilga ir procedūros sudėtingesnės, nei nustato bendra teritorijų planavimo dokumentų rengimo tvarka. Tai nustatyta atsižvelgiant į valstybei svarbių projektų aukštesnę teisinę galią už savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius ir privalomai taikomi savivaldybėms rengiant, keičiant ar koreguojant savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus (Teritorijų planavimo įstatymo 4 straipsnio 4 dalis). Tuo atveju, jei nėra poreikio turėti aukštesnės teisinės galios dokumentą, nėra pagrindo rinktis sudėtingesnę ir ilgiau trunkančią procedūrą. Siekiant pritraukti ir įgyvendinti stambius projektus, būtina turėti galimybę ne tik efektyviai suplanuoti teritorijas, bet tai padaryti greitai. Tačiau bendra teritorijų planavimo dokumentų rengimo tvarka ne visais atvejais yra palankesnė, todėl paliekama galimybė pasirinkti sudėtingesnę teritorijų planavimo tvarką.
21.	Aiškinamajame rašte, be kita ko, nurodoma, kad priėmus siūlomus projektus būtų sukuriama <i>papildomų darbo vietų</i> , augtų vidutinis darbo užmokestis ir pan., taip pat nustatomas reikalavimas investuotojui įsteigti ne mažiau kaip 200 naujų darbo vietų. Tačiau vertinant Investicijų įstatymo projektu siūlomo įtvirtinti 15 ⁵ straipsnio 9 dalimi siūlomą reguliavimą, darytina prielaida, kad siūlomu reguliavimu iš esmės siekiama sukurti palankesnes sąlygas <i>užsieniečiams</i> įdarbinti ir tuomet		Neatsižvelgta. Stambų projektą įgyvendinantis investuotojas prisiima labai didelius įsipareigojimus. Jis ne tik per penkerius metus nuo investicinio projekto įgyvendinimo pradžios turi sukurti 200 naujų darbo vietų, tačiau ir jas išlaikyti penkerius metus nuo naujos darbo vietos sukūrimo. Be to, jei investuotojas naudosis pelno mokesčio lengvata,

		<p>aiškinamajame rašte nurodomi <i>tikslai nebus pasiekti</i>. Pastebėtina, kad Investicijų įstatymo projekte nėra jokių sąlygų dėl įdarbinamų užsieniečių ar vietinių žmonių skaičiaus nustatymo investicijų sutartyje, todėl pagal siūlomą reguliavimą visi įdarbinami asmenys galėtų būti užsieniečiai. Siūlytina įvertinti galimybę nustatyti tokį reguliavimą, pagal kurį nepažeidžiant laisvo darbuotojų judėjimo principo, įtvirtinto Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo, būtų skatinamas Lietuvos gyventojų įdarbinimas ir didinamas vietinių žmonių užimtumas.</p>	<p>jis privalės išlaikyti 200 naujų darbo vietų ir visą stambaus projekto tęstinumo laikotarpį, kuris gali būti iki 10 metų po stambaus projekto įgyvendinimo termino pabaigos. Taigi, investuotojo įsipareigojimai, susiję su naujomis darbo vietomis, gali siekti 20 metų. Toks ilgas įsipareigojimų laikotarpis visų pirma garantuoja valstybės suteiktos valstybės pagalbos ženklų atsiperkamumą per su darbo santykius susijusius mokesčius, tačiau, kita vertus, nustato pareigą investuotojui kiekvienais kalendoriniais metais išlaikyti bent 200 naujų darbo vietų. Šiuo metu Lietuvoje jaučiamas tiek aukštos kvalifikacijos, tiek nekvalifikuotos darbo jėgos trūkumas, todėl investuotojui valstybė turi suteikti garantijas trūkstamas vietas užpildyti.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad, remiantis Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 62 straipsnio 3 dalimi, užsieniečio darbo užmokestis negali būti mažesnis už tokį patį darbą pas tą patį darbdavį dirbančio Lietuvos Respublikos gyventojų, o jeigu tokio darbuotojo nėra, užsieniečio darbo užmokestis negali būti mažesnis už Lietuvos statistikos departamento paskutinį paskelbtą kalendorinių metų vidutinį mėnesinį <i>bruto</i> darbo užmokestį šalies ūkyje (įtraukiant ir individualių įmonių darbo užmokesčio duomenis) pagal atitinkamą ekonominės veiklos rūšį. Todėl investuotojui, esant darbo jėgos Lietuvoje pasiūlai, laiko ir kaštų prasme naudingiau bus įdarbinti Lietuvos ar kitų Europos Sąjungos šalių piliečius ar nuolatinius gyventojus, kadangi nereikės rūpintis leidimo laikinai gyventi gavimu, atvykimo ir įsikūrimo Lietuvoje išlaidomis, kalbos mokymu ir kt.</p>
--	--	---	--

			<p>Ypač svarbu paminėti, kad, Lietuvos statistikos departamento (toliau – Statistikos departamentas) duomenimis, Lietuvos gyventojų skaičius mažėja. Nuo 1992 m., kai gyventojų skaičius Lietuvoje pasiekė maksimumą – 3 706 tūkst., iki 2017 m. šis rodiklis sumažėjo 23 proc. (vidutiniškai po 1,28 proc. kasmet) ir 2017 m. sausio 1 d. siekė 2 848 tūkst. Per 25 metus Lietuva neteko 859 tūkst. gyventojų, arba maždaug tiek, kiek šiuo metu gyvena Vilniuje ir Kaune kartu sudėjus. Jei esamos tendencijos nesikeis, tai, remiantis Europos Sąjungos statistikos tarnybos EUROSTAT (toliau – EUROSTAT) prognozėmis, 2030 m. Lietuvoje gyvens tik apie 2,4 mln. žmonių, t. y. palyginti su gyventojų skaičiumi 2017 m., jis dar sumažės apie 15 proc. Keičiasi gyventojų amžiaus struktūra: mažėja vaikų ir daugėja vyresnio amžiaus asmenų. 2017 m. pradžioje šalyje gyveno 550,2 tūkst. 65 metų ir vyresnio amžiaus asmenų. Jų dalis nuo bendro Lietuvos nuolatinių gyventojų skaičiaus padidėjo nuo 15,8 proc. 2005 m. pradžioje iki 19,3 proc. 2017 m. pradžioje. Šimtui vaikų 2017 m. pradžioje teko 130 vyresnio amžiaus asmenų (2005 m. pradžioje – 93). Remiantis EUROSTAT prognozėmis, galima teigti, kad šimtui 15–64 metų gyventojų 2030 m. teks 45,8 65 metų ir vyresnio asmens. Dėl didelės emigracijos ir mažo gimstamumo neužtikrinama natūrali gyventojų kaita. Bendrą Lietuvos demografinę situaciją blogina didelė emigracija, mažas gimstamumas, didelis mirtingumas. Dėl šių priežasčių mažėja gyventojų skaičius, bendroje gyventojų amžiaus struktūroje mažėja vaikų ir darbingo amžiaus asmenų dalis, didėja išlaikomų vyresnio amžiaus gyventojų dalis. Šios tendencijos yra glaudžiai susijusios ir sustiprina viena kitą, nes dėl mažo gimstamumo ir intensyvios jaunų žmonių emigracijos</p>
--	--	--	--

			<p>mažėja vaikų, jaunimo, taip pat ir vidutinio amžiaus asmenų dalis, didėja vyresnio amžiaus asmenų dalis, ateityje ims mažėti gimstančių vaikų skaičius, nes mažės moterų skaičius svarbiausiose reprodukcinio amžiaus grupėse, mažės darbingo amžiaus gyventojų skaičius. Daugėjant vyresnio amžiaus asmenų ir mažėjant darbingo amžiaus asmenų, kyla grėsmė finansiniam pensijų sistemos tvarumui ir pensijų pakankamumui ilguoju laikotarpiu, didėja išlaidos socialinei ir sveikatos apsaugai, todėl valstybė mažiau lėšų gali skirti kitoms sėkmingai šalies raidai reikšmingoms sritims, pavyzdžiui, švietimui ar viešosios infrastruktūros plėtrai. Mažėjant darbingo amžiaus gyventojų skaičiui, mažėjanti darbo jėga gali tapti esminiu sėkmingos Lietuvos ūkio raidos trukdžiu. Dėl gyventojų senėjimo didės valstybės išlaidos visų kartų gyvenimo kokybei užtikrinti, o tai gali lemti didesnę mokestinę naštą dirbantiems ir jų pajamų mažėjimą. Tai taip pat gali tapti dar vienu emigruoti skatinančiu veiksniu. Dėl neigiamų demografinių tendencijų mažėja Lietuvos investicinis patrauklumas, sunkiau vyksta regionų plėtra, didėja regionų infrastruktūros išlaikymo kaštai. Dėl mažėjančio gyventojų skaičiaus ilgalaikėje perspektyvoje mažėja vidaus paklausa, viešosios sveikatos ir kitos paslaugos tampa sunkiau prieinamos, sunkiau užtikrinti jų kokybę, o visa tai gali tapti papildoma paskata emigruoti. Dėl darbo jėgos sumažėjimo tikėtinas bendrojo vidaus produkto augimo lėtėjimas. Mažėjant Lietuvos gyventojų skaičiui, menksta gynybinis Lietuvos potencialas, didėja šalies pažeidžiamumas dėl išorės grėsmių. Daugėja grėsmių, trukdančių saugoti</p>
--	--	--	---

			<p>nacionalinę tapatybę, atsiranda rizika atsidurti kultūros procesų periferijoje¹.</p> <p>Todėl viena iš priemonių kovoti su šiomis grėsmėmis ir sudaryti sąlygas stambiams projektams įgyvendinti yra trečiųjų šalių piliečių migracijos procedūrų supaprastinimas.</p> <p>Papildytas aiškinamasis raštas, kad konkretūs investuotojo poreikiai dėl įdarbinamų trečiųjų šalių piliečių skaičiaus būtų vertinami pagal bendrą situaciją darbo rinkoje, parengiamą naujų specialistų kiekį, investuotojo vykdytiną veiklą ir kitas svarbias aplinkybes prieš sudarant stambaus projekto investicijų sutartį.</p>
	22.	<p>Investicijų įstatymo projektu siūlomo įtvirtinti 15⁵ straipsnio 9 dalyje nurodoma, kad dalyviai ir vadovas <i>atleidžiami nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti</i>. Visų pirma, neaišku, <i>kokiais argumentais</i> yra grindžiama siūloma išimtis, <i>kodėl</i> turėtų būti ji nustatoma vadovams ir dalyviams (pažymėtina, kad jie net nėra juridinio asmens darbuotojai) ir koks tokios išimties tikslas. Taip pat, kokie asmenys būtų laikomi <i>vadovais</i> šio įstatymo kontekste (pagrindinės įmonės, padalinio ar visi, užimantys vadovaujančias pareigas).</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pastaba teikiama ankstesnei Investicijų įstatymo projekto redakcijai.</p> <p>Investicijų įstatymo projektu siūlomo įtvirtinti 15⁵ straipsnio 9 dalyje numatytas sąlygas atitinkantys akcininkai, taip pat vadovas ir stambaus projekto investicijų sutartyje nustatytas skaičius darbuotojų bus atleidžiami nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti.</p> <p>Išimties tikslas – sudaryti galimybes greitai ir efektyviai įgyvendinti stambius projektus.</p> <p>Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 37 straipsnio 1 dalis nustato, kad bendrovės vadovas yra vienasmenis bendrovės valdymo organas.</p> <p>Akcininkai būtų atleidžiami nuo leidimo dirbti, jeigu jiems nuosavybės teise priklausančių investuotojo akcijų nominalioji vertė yra ne mažesnė kaip 1/10 investuotojo įstatinio kapitalo. Akcininkai juridinių asmenų atžvilgiu turi ne tik teises (pvz., gauti</p>

¹ Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 m. strategija. Strategijos projektas. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/9d935050423411e8844381e3890556cc?jfwid=dg8d3038x>

		dividendus), bet ir pareigas (balsuoti akcininkų susirinkimuose ir pan.). Taip pat akcininkai yra tiesiogiai suinteresuoti įmonių sėkminga plėtra, todėl dažnai tiesiogiai dalyvauja įmonės valdyme per akcininkų susirinkimus, nors atlyginimas jiems nemokamas. Todėl norima sudaryti jiems realią galimybę stebėti ir dalyvauti stambiais projektais įgyvendinančių juridinių asmenų veikloje.
29.	Investicijų įstatymo projektu siūlomo įtvirtinti 15 ⁵ straipsnio 10 dalies 3 punkto pakeitimams, kuriais siūloma žemę paimti visuomenės poreikiams ar prieš terminą nutraukti žemės nuomos ar panaudos sutartis pagal savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentus, nepritartina dėl motyvų, išdėstytų Žemės įstatymo projektui pateiktoje antroje pastaboje.	Atsižvelgta iš dalies. Papildytas aiškinamasis raštas.
30.	Investicijų įstatymo projektu siūlomo įtvirtinti 15 ⁵ straipsnio 10 dalies 4 punktu siūloma numatyti galimybę valstybinės žemės nuomos ar pardavimo sąlygas nustatyti stambaus projekto investicijų sutartyje. Atkreiptinas dėmesys, kad esminės valstybės turto - žemės sklypo valdymo, naudojimo ir disponavimo juo sąlygos turėtų būti įtvirtintos įstatymo lygmeniu. Konstitucinis Teismas 2003 m. rugsėjo 30 d. nutarime pažymėjo: „Konstitucijos 128 straipsnio 2 dalies nuostata, kad valstybinio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo tvarką nustato įstatymas, reiškia, kad valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimas kitų subjektų nuosavybėn turi būti grindžiamas įstatymu, kad įstatymuose turi būti <i>inter alia</i> nustatytos valstybinės institucijos, turinčios teisę priimti sprendimus dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo kitų subjektų nuosavybėn, ir šių institucijų įgaliojimai perduoti minėtą turta, <u>taip pat šio turto perdavimo sąlygos ir tvarka</u> .“ Siūloma nuostata papildomai įvertintina ir galimų neigiamų pasekmių valstybei prasme. Atkreipiamas dėmesys, kad neįgyvendinus projekto, investuotojas galėtų nepagrįstai praturtėti lengvatinėmis sąlygomis ar išsinuomuojęs valstybinę žemę, juolab, kad jokių neigiamų pasekmių investuotojui šiuo atveju įstatymų projektuose nenumatoma. Dėl galimybės įstatymo nustatytais atvejais nutraukti valstybinės žemės nuomos santykius ir sugrąžinti	Atsižvelgta iš dalies. Pastabos teikiamos dėl ankstesnės Investicijų įstatymo projekto redakcijos. Investicijų įstatymo projektu siūlomo įtvirtinti 15 ⁵ straipsnio 9 dalies 4 punktas koreguotas: „4) stambiam projektui įgyvendinti reikalingi valstybinės žemės sklypai išnuomojami ar parduodami investuotojui be aukciono Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Valstybinės žemės sklypai parduodami rinkos verte, apskaičiuota Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatyta tvarka. Nutraukus stambaus projekto investicijų sutartį, valstybė turi pirmumo teisę pirkti investuotojui perleistą valstybinės žemės sklypą, sumokėdama žemės sklypo kainą, už kurią žemės sklypas buvo perleistas investuotojui. Sprendimą dėl šio žemės sklypo pirkimo priima Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka;“

	santykius į pradinę padėtį, siūlytina atsisakyti lengvatinio valstybinės žemės perleidimo, apsiriboti lengvatinė valstybinės žemės nuoma ir Investicijų įstatymo projektą papildyti valstybinės žemės nuomos nutraukimo sąlygomis nutraukus stambaus projekto investicijų sutartį.	
32.	Švietimo įstatymo 5 straipsnio 2 punktas įtvirtina švietimo sistemos <i>kontekstualumo principą</i> – švietimo sistema yra glaudžiai susieta su krašto ūkinės, socialinės, kultūrinės raidos kontekstu, kartu su juo atsinaujina ir atitinka nuolat kintančias visuomenės reikmes. Atsižvelgiant į tai, turi būti nuolat vykdomas visų sričių ūkio ir verslo stebėjimas, pagal kurių poreikį nustatomas reikalingos kvalifikacijos specialistų poreikis. Profesinio mokymo įstatymo 18 straipsnio 1 dalis nustato, kad „atitinkamais metais priimamų į profesinio mokymo įstaigas mokinių preliminarų skaičių pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių iki kiekvienų metų vasario 2 dienos nustato Vyriausybė, atsižvelgdama į valstybės ir savivaldybės ūkinės ir socialinės plėtros poreikius, įvertinusi nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos informaciją, regionų plėtros tarybų siūlymus ir valstybės finansines galimybes“. Šiame kontekste manytina, kad atskirų stambių projektų išskyrimas ir išimtinis reguliavimas Investicijų įstatymo projektu siūlomo įtvirtinti 15 ⁵ straipsnio 11 dalyje yra <i>nepagrįstas ir netikslingas</i> .	Neatsižvelgta. Stambūs projektai bus laikomi valstybei svarbiais projektais. Stambaus projekto investicijų sutartimi investuotojas nurodys planuojamų įdarbinti specialistų poreikius ir tai bus konkretus kintamasis, pagal kurį galima vertinti, kiek reikės parengti atitinkamos srities specialistų. Tai reiškia, kad valstybė žinos konkretų papildomą specialistų poreikį. Šiuo metu Švietimo įstatyme nurodyti kriterijai yra išreikšti principais, tačiau nėra aiškos konkrečios metodologijos, kaip būtų atsižvelgiama į realų faktinį rinkos poreikį. Stambaus projekto investicijų sutartis patvirtins realų faktinį rinkos poreikį, todėl toks atsižvelgimas yra objektyviai pagrįstas. Pagal esamą reguliavimą nėra jokių reikalavimų, kad būtų atsižvelgta į faktinį stambių projektų investuotojų poreikį. Rengiant specialistus, remiamasi retrospektyviais duomenimis, tačiau stambaus projekto sutartis jau leidžia numatyti perspektyvinius poreikius. Tokio reguliavimo nustatymas yra tikslingas siekiant pritraukti stambius projektus ir gerinti Lietuvos ekonominę situaciją, sukurti darbo vietas, todėl toks numatymas yra tikslingas.
33.	Pastebėtina, kad Investicijų įstatymo projektu siūlomo įtvirtinti 15 ⁵ straipsnio 11 dalyje yra nustatoma pareiga atsakingoms institucijoms inicijuoti formaliojo profesinio mokymo programų pakeitimus ar naujų programų rengimą, tačiau investuotojui nėra nustatoma pareiga (ar jo įsipareigojimas) šiuos specialistus (ar dalį jų) <i>įdarbinti</i> . Todėl įvykdžius reikalaujamus pokyčius – švietimo programų pakeitimus, jas baigę	Neatsižvelgta. Kuriamos programos atitiks nacionalinį teisinį reguliavimą, todėl nematome grėsmės, kad specialistų kvalifikacija bus neaktuali ar netinkama. Programų pakeitimai bus inicijuojami teisės aktų nustatyta tvarka, t. y. inicijavimas nereikš programos priėmimo – kad

	<p>specialistai gali būti nepaklausūs darbo rinkoje. Be to, reikia įvertinti ir specialisto parengimui/kvalifikacijos įgijimui reikalingą laiko tarpą, kuriam suėjus, tikėtina, bus galimai pasibaigęs ir projekto įgyvendinimo laikotarpis. Manytina, kad švietimo programų adaptavimas ir reikiami pakeitimai turi būti atliekami įvertinus plataus masto poreikį valstybiniu mastu, o ne siekiant tenkinti konkretaus stambaus investuotojo poreikius.</p>	<p>programa būtų priimta, ji turės pereiti visas privalomas procedūras.</p> <p>Investuotojai į stambius projektus prisiima įsipareigojimą sukurti atitinkamą darbo vietų skaičių ir atitinkamas vienas užpildyti. Tai reiškia, kad rinkoje bus konkretus specialistų poreikis.</p>
35.	<p>Pastebėtina, kad Investicijų įstatymo projektu nėra nustatomos jokios investicijų sutarties nevykdymo ir įsipareigojimų nesilaikymo <i>pasekmės (pagal 15⁴ straipsnio 4 dalies 6 ir 8 punktus atsakomybės sąlygas siūloma nustatyti vien tik investicijų sutartyje, 15⁶ straipsnio 3 dalies 3 punkte tik įtvirtinama stambaus projekto koordinatoriaus pareiga kontroliuoti, kaip vykdoma investicijų sutartis)</i>. Atsižvelgiant į tai, kad siūlomu reguliavimu siūloma įtvirtinti palankesnes sąlygas būtent stambiems projektams, turėtų būti taip pat nustatomas mechanizmas, kokių veiksmų ir procedūrų turėtų būti imamasi, jei įsipareigojimai nėra vykdomi, įstatymas papildytinas bent jau esminėmis atsakomybės sąlygomis, kurios leistų valstybei kompensuoti dėl sudarytų ypatingų sąlygų patirtus nuostolius, negautas pajamas.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Investicijų įstatymo 6 straipsnio 2 dalis nustato, kad ginčai dėl investuotojo (investuotojų) teisių ir teisėtų interesų pažeidimo sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Ginčus tarp užsienio investuotojo (investuotojų) ir Lietuvos Respublikos dėl jų teisių ir teisėtų interesų pažeidimo (investicinius ginčus) šalių susitarimu nagrinėja Lietuvos Respublikos teismai, tarptautiniai arbitražai ar kitos institucijos. Atsižvelgus į minėtą nuostatą ir į tai, kad įsipareigojimai nustatomi šalių sutartimi, taikomos bendrosios civilinės atsakomybės sąlygos.</p>
42.	<p>Dėl galimo nesuderinamumo su Konstitucijoje įtvirtintu nuosavybės teisės neliečiamumo principu, nepritartina Žemės įstatymo 45 – 48 straipsnių pakeitimams, kuriais siūloma įtvirtinti nekonkrečią, itin plataus turinio nuorodą į kituose įstatymuose nurodytus teritorijų planavimo dokumentus. Atkreipiame dėmesį, kad ši nuoroda apimtų ir tokius itin smulkaus mastelio, bendro pobūdžio veiklos kryptis ir prioritetus didelėse teritorijose, bet ne konkrečiuose nuosavybės teisės objektuose – žemės sklypuose, nustatančius valstybės ar savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentus (<i>kelių milimetrų nuokrypis valstybės ar savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumente gali lemti kelių šimtų metrų pokytį vietovėje</i>). Dėl išvardytų priežasčių siūlomi keitimai nesuderinami su galiojančio Žemės įstatymo reikalavimais dėl žemės konkrečios vietos ir ploto motyvuoto pagrindimo konkretizavimo ir detalizavimo, konkretaus sklypo būtinumo pagrindimo teritorijų planavimo dokumente, pagal kurį žemės sklypas paimamas visuomenės poreikiams. Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstitucinio</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Papildytas aiškinamasis raštas.</p> <p>Teritorijų planavimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalis nustato, kad teritorijų planavimo dokumentų rengėjas gali papildomai naudoti ir kitus mastelius sprendiniams aiškiai ir įskaitomai išreikšti. Aiškinamasis raštas papildytas, kad tais atvejais, kai žemės paėmimas visuomenės poreikiams numatomas savivaldybės bendruosiuose planuose, tai pasirinktas mastelis turi aiškiai įskaitomai išreikšti konkretų visuomenės poreikiams paimamą žemės sklypą.</p>

		Teismo doktriną, visuomenės poreikiai, kuriems pagal Konstitucijos 23 straipsnio 3 dalį paimama nuosavybė – tai visuomet <i>konkretūs ir aiškiai išreikšti</i> visuomenės poreikiai <i>konkrečiam</i> nuosavybės objektui (<i>Konstitucinio Teismo 2001 m. balandžio 1 d. nutarimas</i>). Todėl teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose sprendžiamas žemės paėmimo visuomenės poreikiams klausimas, turėtų būti patys detaliesi, leidžiantys geriausiai identifikuoti paimamo žemės sklypo vietą, plotą, nuosavybės teisės apribojimų mastą ir tuo pačiu užtikrinti tinkamą Konstitucijos garantuojamos teisės ginti savo interesus (<i>dalyvaujant teritorijų planavimo dokumento viešinimo procedūrose, užtikrinant galimybę ginčyti konkrečius sprendinius</i>) įgyvendinimą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina Žemės įstatymo projekto 4 – 7 straipsniuose siūlomas įtvirtintas naujas nuostatas konkretizuoti nurodant teritorijų planavimo dokumentų lygmenį (<i>ne aukštesnį nei vietovės</i>) ar konkretų teritorijų planavimo dokumentą (<i>pvz. Valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentą</i>), arba Žemės įstatymo 45 – 48 straipsnių keitimo atsisakyti.	
	45.	Vertinimo įstatymo projekte dėstomoje 10 straipsnio 5 ¹ dalyje nurodomas atvejis, kai „taryba priima neigiamą motyvuotą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių“. O toliau teigiama, kad „procedūros negali būti tęsiamos, <i>kol galioja</i> savivaldybės tarybos sprendimas“. Siūlytina tikslinti šią nuostatą atsižvelgiant į tai, kad tarybos priimto sprendimo galiojimo terminas nėra nustatomas	Neatsižvelgta. Poveikio aplinkai vertinimo įstatymo projekte dėstomoji 10 straipsnio 5 ¹ dalies formuluotė yra analogiška dabar galiojančio Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 8 straipsnio 5 dalies formuluotei. Tarybos neigiamas sprendimas gali būti panaikintas, tarybai priėmus sprendimą dėl sprendimo panaikinimo (programos nagrinėjimo etape).
Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos išvada Nr.	2.	Dėl II pakeitimo projekto 6 straipsnio, kuriuo Investicijų įstatymas papildomas ketvirtuoju ² skirsniu: 2.1. Dėl Investicijų įstatymo 15 ⁵ straipsnio 9 dalies	
	2.1.1.	Investicijų įstatymo 15 ⁵ straipsnio 9 dalies pirmojoje pastraipoje nurodyta, kokios nuostatos, susijusios su žemės nuosavybės, valdymo ir naudojimo santykiais, žemės tvarkymu ir administravimu, taikomos stambiems	Atsižvelgta iš dalies. Stambių didelę pridėtinę vertę turinčių gamybos projektų įgyvendinimas mažose valstybėse turi

1SD-3810- (3.7 E.)	<p>projektams <i>įgyvendinti</i>. Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad šiame straipsnyje nustatytos stambiems projektams <i>įgyvendinti</i> taikomos specialios investavimo ir verslo sąlygos <i>taikomos tik tuo atveju, jei dėl jų taikymo yra susitarta</i> stambaus projekto investicijų sutartyje. Bet šiame straipsnyje nustatytos stambiems projektams <i>pritraukti</i> taikomos specialios investavimo ir verslo sąlygos <i>taikomos nepriklausomai nuo stambaus projekto investicijų sutarties sudarymo</i>.</p> <p>Pirma, darytina išvada, kad stambiems projektams įgyvendinti specialios investavimo ir verslo sąlygos, numatytos Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalyje, gali būti ir netaikomos, t. y. stambus projektas galėtų būti įgyvendintas ir įprastomis sąlygomis. Tokiu atveju kyla abejonių, kiek iš tiesų yra būtinas II pakeitimo projektu nustatomas reguliavimas (išimty iš bendrų taisyklių). Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintas tikslingumo principas nustato, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis.</p> <p>Antra, atsižvelgiant į tai, kad stambiems projektams pritraukti ir įgyvendinti taikomos specialios investavimo ir verslo sąlygos II pakeitimo projekte yra persipynę (pvz., Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 7 dalis), ir į tai, kad stambiems projektams <i>pritraukti</i> taikomos specialios investavimo ir verslo sąlygos taikomos nepriklausomai nuo stambaus projekto investicijų sutarties sudarymo, o stambiems projektams <i>įgyvendinti</i> taikomos specialios investavimo ir verslo sąlygos taikomos tik tuo atveju, jei dėl jų taikymo yra susitarta stambaus projekto investicijų sutartyje, gali kilti situacija, kada stambiam projektui pritraukti taikytos nuostatos (pasiūlytos sąlygos) neatsidurs stambaus projekto investicijų sutartyje (pvz., dėl vienokių ar kitokių objektyvių priežasčių dėl siūlytų atitinkamų sąlygų nebus susitarta). Neaišku, kaip bus užtikrinama, kad stambaus projekto pritraukimo etapu deklaruojamos nuostatos būtų ir šio projekto įgyvendinimo etapu, o jei įvyktų priešingai – kaip šis klausimas būtų sprendžiamas su investuotoju siekiant nepažeisti jo teisėtų lūkesčių.</p>	<p>reikšmingą poveikį ekonomikos plėtrai (sumokami mokesčiai, perkamos vietinių tiekėjų paslaugos ir prekės, sukuriama aukštos pridėtinės vertės darbo vietos). Šiuo metu Lietuva atsilieka nuo kitų Vidurio ir Rytų Europos valstybių pritrauktų investicijų projektų gamybos sektoriuje dalimi nuo visų pritrauktų investicijų projektų – Lietuvoje tiesioginių užsienio investicijų projektai sudaro 25 proc. gamybos dalies, kai Estijoje tai sudaro 36 proc., Čekijoje – 27 proc., Vengrijoje – 59 proc., Slovakijoje – 53 proc., Lenkijoje – 26 proc., Slovėnijoje – 42 proc.²</p> <p>Renkantis šalį, kurioje investuoti, prioritetą teikiamas šalims, kuriose yra įtvirtintos aiškos, suprantamos, maksimaliai efektyvios ir pagrįstos investicijų projektų įgyvendinimo procedūros. Lietuvoje šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas, kuris taikomas ir stambiems projektams įgyvendinti, yra palyginti sudėtingas, nustatantis nemažai ilgai trunkančių procedūrų. Pastarąsias procedūras, ypač tais atvejais, kai projektas yra didelis, atlieka daug valstybės ir savivaldybių institucijų, tarp kurių trūksta bendradarbiavimo ir tarpusavio veiksmų koordinavimo. Dėl šių priežasčių projekto įgyvendinimas trunka neproporcingai ilgai, o tai mažina investicinės aplinkos Lietuvoje patrauklumą. Specialaus reguliavimo didelės pridėtinės vertės projektų atžvilgiu numatymas sudarytų galimybes išspręsti minėtas problemas ir ženkliai prisidėtų prie reikšmingų investicijų pritraukimo į Lietuvos teritoriją. Nuostatos dėl stambaus projekto pritraukimo ir įgyvendinimo Investicijų įstatymo projekte aiškiai atskirtos. Specialios investavimo ir verslo sąlygos stambiems projektams pritraukti nebus įtraukiamos į stambaus projekto investicijų sutartį. Specialios</p>
-----------------------	---	---

² TUI projektų gamyboje dalis CRE šalyse 2017 m. Šaltinis: *fDi Markets, The Financial Times Limited paslauga, 2018.*

	<p>Mūsų nuomone, siūlomas teisinis reguliavimas neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtinto aiškumo principo, nustatančio, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas.</p>	<p>investavimo ir verslo sąlygos stambiems projektams įgyvendinti bus nustatomos stambaus projekto investicijų sutartyje Vyriausybės nustatyta tvarka, atsižvelgiant į poreikį turėti svertus derybose su investuotojais dėl stambių projektų įgyvendinimo Lietuvoje</p> <p>Nuostatos dėl stambių projektų pritraukimo bus taikomos iki stambaus projekto investicijų sutarties sudarymo.</p>
2.1.2.	<p>Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalies 1 punkte nustatyta išimtis dėl servituto tiesti inžinerinės infrastruktūros tinklus (požemines ir antžemines komunikacijas), keliams bei takams, jų naudojimui ir priežiūrai nustatymo administraciniu aktu.</p> <p>Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.124 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad servitutą gali nustatyti įstatymai, sandoriai ir teismo sprendimas, o įstatymo numatytais atvejais – administracinis aktas. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad žemės servitutai nustatomi Civilinio kodekso nustatytais pagrindais. <i>Servitutų nustatymo administraciniu aktu atvejais ir tvarka nustatomi šiame straipsnyje.</i> Administraciniu aktu servitutus nustato Nacionalinė žemės tarnyba vadovo arba jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimu. Šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyta, kad administraciniu aktu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka pagal patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų sprendinius servitutai nustatomi išnuomotiems ar perduotiems neatlygintinai naudotis valstybinės žemės sklypams, taip pat savivaldybių ir privačios žemės sklypams, kai pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus numatomas servitutas, suteikiantis teisę <i>tiesti centralizuotus (bendrojo naudojimo) inžinerinės infrastruktūros tinklus (požemines ir antžemines komunikacijas), kelius bei takus, jais naudotis ir juos aptarnauti.</i></p> <p>Pirma, Žemės įstatymas yra pagrindinis teisės aktas, reglamentuojantis žemės nuosavybės, valdymo ir naudojimo santykius bei žemės tvarkymą</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pastabos teikiamos dėl ankstesnės įstatymų projektų paketo redakcijos.</p> <p>Žemės įstatymo projekto 4 straipsniu numatoma papildyti 23 straipsnio 2 dalį 6 punktu:</p> <p>„6) Investicijų įstatyme nustatytais atvejais, kai servitutai reikalingi stambiems projektams įgyvendinti.“</p> <p>Taip pat papildytas aiškinamasis raštas.</p> <p>Konkurencijos įstatymo nuostatos nebus pažeistos.</p> <p>Investicijų įstatymo projekto nuostatos nustato pagrįstą diferencijuotą stambių projektų reguliavimą, todėl nepažeidžiami SESV įtvirtinti bendrieji Europos Sąjungos principai. Visų pirma, tiek pagal ESTT, tiek pagal Konstitucinio Teismo³ praktiką, lygiateisiškumo principas savaime nepaneigia galimybės įstatymu nustatyti nevienodą, diferencijuotą teisinį reguliavimą tam tikrų asmenų, priklausančių skirtingoms kategorijoms, atžvilgiu, jeigu tarp šių asmenų yra tokio pobūdžio skirtumų, kurie tokį diferencijuotą reguliavimą daro objektyviai pateisinamą. Pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą stambūs investuotojai yra net mažiau palankioje padėtyje nei smulkūs investuotojai, todėl tai itin apriboja jų galimybes ateiti</p>

³ Konstitucinio Teismo 1998 m. lapkričio 11 d., 2005 m. gegužės 13 d., 2006 m. gegužės 31 d., 2009 m. kovo 2 d., 2009 m. balandžio 29 d. nutarimai.

	<p>ir administravimą Lietuvos Respublikos teritorijoje, jos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir kontinentiniame šelfe Baltijos jūroje. Mūsų nuomone, šiame įstatyme ir turėtų būti nustatyti <i>visi atvejai</i>, kada servitutas nustatomas administraciniu aktu (kaip tai ir numatyta Žemės įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje). Nepakanka ŽĮ pakeitimo projektu papildyti Žemės įstatymo 1 straipsnį nuostata, kad šio įstatymo nuostatos teisiniams santykiams, susijusiems su stambaus projekto pritraukimu ir įgyvendinimu, taikomos tiek, kiek jų nereguliuoja Investicijų įstatymas. Jau minėta, kad Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintas aiškumo principas reikalauja, kad teisinis reguliavimas būtų logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas.</p> <p>Antra, mūsų nuomone, reguliavimas, kada valstybės institucija administraciniu aktu galėtų servitutą, suteikiantį teisę tiesti inžinerinės infrastruktūros tinklus (požemines ir antžemines komunikacijas), kelius bei takus, jais naudotis ir juos prižiūrėti, nustatyti stambaus projekto įgyvendinimui, bet ne centralizuotam (bendram) naudojimui, kaip dabar numatyta Žemės įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 4 punkte, leistų valstybei daryti įtaką privačiai nuosavybei. Todėl kyla abejonių, ar toks sprendimas yra būtinas, objektyviai pagrįstas ir proporcingas. Pažymėtina, kad servitutas, kaip nurodyta Civilinio kodekso 4.111 straipsnio 1 dalyje, yra <i>teisė į svetimą nekilnojamąjį daiktą</i>, suteikiama naudotis tuo svetimu daiktu (tarnaujančiuoju daiktu), arba to daikto <i>savininko teisės naudotis daiktu apribojimas</i>, siekiant užtikrinti daikto, dėl kurio nustatomas servitutas (viešpataujančiojo daikto), tinkamą naudojimą. Servitutas yra žemės sklypo naudojimo apsunkinimas ir toks apsunkinimas tarnaujančiojo daikto savininkui ar naudotojui lemia atitinkamus nuostolius. Manytina, kad aptarto servituto nustatymas administraciniu aktu dėl stambaus projekto įgyvendinimo intereso, bet ne dėl visuomenės intereso, jos naudos, suteiktų valstybei platesnę teisę daryti įtaką ir riboti privačios žemės naudojimą, o tai, tikėtina, pažeistų konstitucinius proporcingumo, lygiateisiškumo ir teisinės valstybės principus. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, jog proporcingumo principas, kaip vienas iš konstitucinio teisinės valstybės principo elementų, reiškia, kad įstatyme numatytos priemonės turi atitikti teisėtus</p>	<p>į rinką. Dėl savo investicijų projekto masto stambiams projektams įgyvendinti reikalingi dideli žemės sklypai (pagal VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ gaunamas užklaudas nuo 35 ha iki 120 ha), kuriems suformuoti reikia parengti teritorijų planavimo dokumentus, atlikti žemės sklypų sujungimo ir formavimo procedūras, neretais atvejais keisti žemės sklypų paskirtį ir t. t. VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ ekspertų analizė parodė, kad norint įgyvendinti stambius projektus reikia atlikti daug procedūrų, parengti daugiau kaip 200 įvairių dokumentų (dėl įsisteigimo, specialistų įsivežimo, darbo jėgos pasitelkimo, teritorijų planavimo, žemėtvarkos, projektavimo, statybos, statybos užbaigimo, poveikio aplinkai vertinimo ir kt.). Smulkūs investuotojai su tokiomis problemomis dažniausiai nesusiduria ir tokiu reguliavimu nesinaudoja.</p> <p>Pažymėtina, kad dėl įstatymų projektų paketas derintas su Konkurencijos taryba.</p> <p>Galimybė sudaryti sandorį dėl servituto nustatymo pagal Civilinio kodekso nuostatas išlieka.</p>
--	--	--

		<p>ir visuomenei svarbius tikslus, kad šios priemonės turi būti būtinos minėtiems tikslams pasiekti ir kad šios priemonės neturi varžyti asmens teisių ir laisvių akivaizdžiai labiau, negu reikia šiems tikslams pasiekti (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2009 m. gruodžio 11 d. nutarimas). Tokia nuostata įtvirtinta ir Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatyto proporcingumo principo sampratoje, numatančioje, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą, <i>nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti</i>. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas taip pat yra nurodęs, kad, sprendžiant dėl savininko teisių suvaržymo ribų nustatymo, būtina laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos reikalavimo, garantuojančio savininko nuosavybės teisių apsaugą, atsižvelgiant į būtinumo ir proporcingumo reikalavimus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. gegužės 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-2/2009).</p> <p>Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnyje ir Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad įstatymas saugo sąžiningos konkurencijos laisvę. Konkurencijos įstatymo 4 straipsnyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai, įgyvendindami pavestus uždavinius, susijusius su ūkinės veiklos reguliavimu Lietuvos Respublikoje, privalo užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę (1 dalis) ir viešojo administravimo subjektams draudžiama priimti teisės aktus arba kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes ir dėl kurių atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų neįmanoma išvengti vykdant įstatymų reikalavimus (2 dalis).</p> <p>Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, nepritariame servituto, suteikiančio teisę tiesti inžinerinės infrastruktūros tinklus (požemines ir antžemines komunikacijas), kelius bei takus, jais naudotis ir juos prižiūrėti, reikalingo stambiam projektui įgyvendinti, nustatymui administraciniu aktu. Manytume, kad tokiu atveju dėl minėto servituto nustatymo, jei jis būtinas, būtų galima susitarti sudarant sandorį pagal Civilinio kodekso nuostatas.</p>	
--	--	--	--

	2.1.3.	<p>Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalies 2 punktu siūloma nustatyti, kad stambiam projektui įgyvendinti reikalingi žemės sklypo kadastro duomenys gali būti nustatomi pagal <i>rengiamą</i> teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą.</p> <p>Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 8 straipsnyje reglamentuojamas nekilnojamojo daikto kadastro duomenų nustatymas. Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad nekilnojamojo daikto kadastro duomenys nustatomi atliekant kadastrinius matavimus, o 2 dalyje nustatyta, kad žemės sklypų kadastriniai matavimai atliekami nustatant žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinates valstybinėje koordinacių sistemoje. Minėto straipsnio 3 dalyje nustatyta, kokie veiksmai atliekami nekilnojamojo daikto kadastro duomenų nustatymo metu – nustatomos ir riboženkliais paženklinamos (jeigu anksčiau tai nebuvo atlikta) žemės sklypo ribos arba atstatomi sunaikinti anksčiau paženklintų žemės sklypo ribų riboženkliai, kurių standartus ir ženklinimo taisykles nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija. Paženklinus žemės sklypo ribas, surašomas žemės sklypo ribų paženkinimo–parodymo aktas, kuris yra neatsiejama nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos dalis; kadastriniais matavimais nustatomos žemės sklypo ribų posūkio taškų ir riboženklių bei statinių kontūrų koordinatės valstybinėje koordinacių sistemoje; kartografuojamos faktinės žemės naudmenos; apskaičiuojamas bendras žemės sklypo plotas bei žemės naudmenų plotai; parengiamas žemės sklypo planas; apskaičiuojama žemės sklypo vertė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka; užpildoma žemės sklypo kadastro duomenų forma; išmatuojamos statinių ribos, nustatoma statinių pagrindinių konstrukcijų statybinė medžiaga, pastato vidaus įrangos charakteristikos ir kiti techniniai duomenys, kurių reikia nekilnojamojo daikto duomenims įrašyti į nekilnojamojo turto kadastrą; nustatomos inžinerinių statinių kontūrų ir (arba) ašių koordinatės valstybinėje koordinacių sistemoje; nustatoma statinio paskirtis, pavadinimas, adresas (gyvenamosios vietovės pavadinimas, gatvės pavadinimas ir pastato numeris), statybos pradžios ir pabaigos, rekonstravimo metai; apskaičiuojami statinių ir patalpų plotai, tūriai ir kiti parametrai, kurių reikia nekilnojamojo daikto duomenims įrašyti į kadastrą; parengiami</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiuo pakeitimu siekiama spartinti stambaus projekto įgyvendinimo terminus. Kadastro duomenų nustatymo procedūros išliks. Procedūra greitės, kadangi kadastro duomenys galės būti nustatomi rengiant teritorijų planavimo dokumentą, o ne tik jį parengus. Tuo atveju, jeigu bus nustatyta, kad patvirtinto teritorijų planavimo dokumento duomenys apie nekilnojamąjį daiktą ir nustatyti kadastro duomenys nesutampa ar neatitinka visų keliamų reikalavimų, tai jie negalės būti patvirtinti (Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 14 straipsnis) ir kadastriniai matavimai turės būti atlikti iš naujo.</p>
--	--------	--	--

		<p>statinių aukštų planai; apskaičiuojamos statinio vertės Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka; užpildomos statinių kadastro duomenų formos; parengiama nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla.</p> <p>Iš pakeitimo projekto lydimajame medžiagoje nepaaiškinama, kodėl būtina žemės sklypo kadastro duomenis nustatyti pagal <i>rengiamą</i> teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą ir kaip tai paspartins stambaus projekto įgyvendinimą. Pažymėtina, kad Nekilnojamojo turto kadastro įstatyme įvardyti konkretūs veiksmai, atliekami nustatant kadastro duomenis. Jeigu kadastro duomenys bus nustatyti pagal <i>rengiamą</i> teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą, o kadastro duomenų byla teikiama tikrinti tik <i>patvirtinus</i> teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą, taip nustatyti kadastro duomenys neatitiks visų keliamų reikalavimų ir nebus tikslūs jų tvirtinimo dieną. Todėl, atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, nepritariame siūlymui leisti stambiam projektui įgyvendinti reikalingus žemės sklypo kadastro duomenis nustatyti pagal <i>rengiamą</i> teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą.</p>	
	2.1.4.	<p>Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalies 3 punkte nurodyta, kad žemė visuomenės poreikiams iš privačios žemės savininkų gali būti paimama ir privačios žemės nuomos ir panaudos sutartys prieš terminą nutraukiamos arba tam tikslui valstybinės žemės nuomos ir panaudos sutartys prieš terminą nutraukiamos Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimu. Žemės įstatymo nustatyta tvarka pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgalios institucijos prašymą, kai ši žemė pagal valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentus, specialiojo teritorijų planavimo dokumentus, detaliuosius planus arba vietovės lygmens bendruosius planus, jeigu jie neparengti, – savivaldybės lygmens bendruosius planus reikalinga stambiam projektui įgyvendinti, <i>kai iš šių teritorijų planavimo dokumentų galima nustatyti konkretų paimamą žemės sklypą ar jo dalį.</i> Žemės įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad žemė visuomenės poreikiams iš privačios žemės savininkų gali būti paimama ir privačios žemės nuomos ir panaudos sutartys prieš terminą nutraukiamos arba tam tikslui valstybinės žemės nuomos ir panaudos sutartys prieš terminą</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad subjektų, pagal kurių prašymą gali būti pradama žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūra, sąrašas nesiplečia. Dėl žemės, reikalingos stambiems projektams įgyvendinti, paėmimo galės kreiptis Vyriausybės įgaliojanti institucija, kas neprieštarauja Žemės įstatymo 45 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad žemė visuomenės poreikiams iš privačios žemės savininkų gali būti paimama ir privačios žemės nuomos ir panaudos sutartys prieš terminą nutraukiamos arba tam tikslui valstybinės žemės nuomos ir panaudos sutartys prieš terminą nutraukiamos Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimu pagal valstybės institucijos ar savivaldybės tarybos prašymą.</p>

	<p>nutraukiamos Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimu pagal <i>valstybės institucijos ar savivaldybės tarybos</i> prašymą.</p> <p>Pažymėtina, kad žemė visuomenės poreikiams gali būti paimama tik išimtiniais atvejais ir tik valstybės reikmėms. Todėl teisę teikti prašymus paimti žemę visuomenės poreikiams, o po to perimti valdyti nuosavybės ar nuomos teise turėtų turėti galimybę <i>tik valstybės institucijos ar savivaldybės taryba</i>. Todėl manome, kad netikslinga praplėsti institucijų, galinčių teikti prašymą paimti žemę visuomenės poreikiams. Tačiau, jeigu būtų nuspręsta, kad tikslinga įtraukti į institucijų, turinčių teisę teikti prašymą paimti žemę visuomenės poreikiams, siūlome apsvastyti galimybę papildyti ne Investicijų įstatymą, bet Žemės įstatymo 45 straipsnio 1 dalį.</p> <p>Be to, II pakeitimo projektas praplečia Žemės įstatyme nustatytų dokumentų, kuriuose gali būti suplanuotos teritorijos, reikalingos visuomenės poreikiams, sąrašą tik stambiais projektams įgyvendinti. Manome, kad teritorijų planavimo dokumentų sąrašas turėtų būti vienodas visiems žemės paėmimo visuomenės poreikiams atvejams, neišskiriant vienos rūšies objektų (stambių projektų).</p> <p>Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalies 3 punkte ne tik įvardijami teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose gali būti suplanuotos teritorijos, reikalingos visuomenės poreikiams, tačiau ir patikslinama, kad tokiais dokumentais remiamasi, <i>kai iš šių teritorijų planavimo dokumentų galima nustatyti konkretų paimamą žemės sklypą ar jo dalį</i>. Neaišku, kokiais <i>kitais dokumentais reikėtų vadovautis</i>, kai iš įvardytų teritorijų planavimo dokumentų <i>negalima nustatyti</i> konkretaus paimamo žemės sklypo ar jo dalies. Kaip minėta, teisėkūroje turi būti vadovaujama Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintu aiškumo principu, nustatančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas.</p> <p>Remdamiesi tuo, kas išdėstyta, siūlome apsvastyti galimybę tikslinti Žemės įstatymo nuostatas, susijusias su žemės paėmimu visuomenės poreikiams, neapsunkinant žemės paėmimo visuomenės poreikiams proceso išimtimis ir nuostatomis kitame įstatyme, kurio paskirtis nustatyti investavimo Lietuvos Respublikoje sąlygas, investuotojų teises ir</p>	<p>Investicijų įstatymo projektas praplečia Žemės įstatyme nustatytų dokumentų, kuriuose gali būti suplanuotos teritorijos, reikalingos visuomenės poreikiams, sąrašą tik stambių projektų atžvilgiu, kadangi reguliavimas nustatomas stambiais projektams. Pažymėtina, kad Aplinkos ministerija pasiūlė Poveikio aplinkai vertinimo įstatymo projekto pakeitimus padaryti visiems poveikio aplinkai vertinimo subjektams ir pateikė atitinkamus pasiūlymus, kurie buvo pateikti kartu su paketu. Kuriant reguliavimą tik stambiais projektams, be žemės ūkio politiką formuojančių institucijų siūlymų išplėtimas neatitiktų tikslingumo principo.</p> <p>Siūlomo investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalies 3 punkte formuluotė „kai iš šių teritorijų planavimo dokumentų galima nustatyti konkretų paimamą žemės sklypą ar jo dalį“ pašalinta.</p>
--	---	---

		investicijų apsaugos priemonės visų rūšių investicijoms.	
2.1.5.	<p>Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalies 4 punkte numatyta, kad stambiam projektui įgyvendinti reikalingi valstybinės žemės sklypai <i>išnuomojami ar parduodami</i> investuotojui <i>be aukciono</i> stambaus projekto investicijų sutartyje numatytomis sąlygomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.</p> <p>Nepritariame valstybinės žemės sklypų <i>pardavimui be aukciono</i> investuotojui dėl toliau nurodytų priežasčių.</p> <p>Pažymėtina, kad, valstybinės žemės sklypą be aukciono <i>pardavus</i> investuotojui, toks žemės sklypas pateks privataus ūkio subjekto nuosavybės lengvatinę tvarką, t. y. su atitinkamomis valstybės nuolaidomis, nustatytomis tenkinant kitą valstybės interesą – gerinant investavimo sąlygas. Nėra garantuojama, kad stambaus projekto investicijų sutartis bus sėkmingai įgyvendinta, be to, ji gali būti ir nutraukta (kaip tai pažymėta Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 2 dalyje). Tokiu atveju iš valstybės <i>lengvatine tvarka</i> įsigytas žemės sklypas <i>likų investuotojo nuosavybe</i> ir nebūtinai būtų naudojamas tam tikslui, kuriam jis parduotas be aukciono.</p> <p>Mūsų nuomone, lengvatinę tvarką (be aukciono) pardavus valstybinės žemės sklypus investuotojui (privačiam ūkio subjektui), valstybė ne tik nukentės negaudama papildomų lėšų, kuriomis galėtų papildyti savo biudžetą pardavusi tokį žemės sklypą aukciono būdu (subjektui, pasiūliusiam didžiausią kainą), negalės užtikrinti racionalaus valstybinės žemės naudojimo, bet, tikėtina, ir pažeis jau minėtas Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Konkurencijos įstatymo nuostatas, saugančias sąžiningos konkurencijos sąlygas, bei viešojo administravimo subjektų pareigą užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę.</p> <p>Iš pakeitimo projekto 2 straipsniu numatoma papildyti Investicijų įstatymo 2 straipsnį 24 dalimi, nustatančia, kad stambus projektas yra investicijų projektas, dėl kurio įgyvendinimo yra sudaryta ir galioja stambaus projekto investicijų sutartis, pagal kurią <i>per penkerius metus</i> nuo jos įsigaliojimo dienos investuotojas įsipareigoja įsteigti ne mažiau kaip 200 naujų darbo vietų ir investuotojo privačios kapitalo investicijos į investicijų projektą sudarys ne mažiau kaip 30 milijonų eurų. Iš pakeitimo</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Stambiam projektui įgyvendinti reikalingi valstybinės žemės sklypai bus išnuomojami ar parduodami investuotojui be aukciono Vyriausybės nustatyta tvarka. Valstybinės žemės sklypai parduodami rinkos verte, apskaičiuota Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo nustatyta tvarka.</p> <p>Atsakomybė už stambaus projekto investicijų sutarties neįgyvendinimą dėl investuotojo kaltės bus nustatyta stambaus projekto investicijų sutartyje (žr. Investicijų įstatymo projekto 15⁴ straipsnio 3 dalies 9 punktą). Kaip nurodyta Investicijų įstatymo 155 straipsnio 9 dalies 4 punkte, stambiam projektui įgyvendinti reikalingi valstybinės žemės sklypai išnuomojami ar parduodami investuotojui be aukciono Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Taigi Vyriausybė galės nustatyti papildomas sąlygas, kurios turės būti įtvirtintos stambaus projekto investicijų sutartyje.</p> <p>Pažymėtina, kad valstybinė žemė pagal Žemės įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 3 punktą ir šiuo metu išnuomojama be aukciono, jeigu jos reikia valstybei svarbiems ekonominiams ar kultūriniais projektams, kurių valstybinę svarbą savo sprendimu pripažįsta Seimas arba Vyriausybė, įgyvendinti. Parduodama žemės sklypą investuotojui, kuris prisiims atitinkamas sąlygas, susijusias su veiklos vykdymu žemės sklype, valstybė užtikrins racionalų valstybės žemės panaudojimą, gaus už žemę rinkos kainą, o valstybės biudžetas bus papildytas per mokesčius iš vykdomos veiklos.</p> <p>Pažymėtina, kad Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalies 4 punktas papildytas:</p>	

	<p>projekto lydimuosiuose dokumentuose pažymėta, kad stambaus projekto įgyvendinimo terminas negalėtų būti ilgesnis nei 10 metų nuo stambaus projekto investicijų sutarties įsigaliojimo (pirmieji 5 metai – investicijos ir darbo vietų sukūrimas, kiti 5 metai – sukurtų darbo vietų išlaikymas), vadinasi, toks projektas yra terminuotas.</p> <p>Žemės įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 3 punkte nurodyta, kad valstybinė žemė <i>išnuojama be aukciono</i>, jeigu jos reikia įgyvendinti valstybei svarbiems ekonominiams ar kultūriniais projektams, kurių valstybinę svarbą savo sprendimu pripažįsta Lietuvos Respublikos Seimas arba Lietuvos Respublikos Vyriausybė, taip pat regiono socialinės, ekonominės plėtros ir (arba) infrastruktūros projektams, kuriuos regiono plėtros taryba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka pripažįsta regioninės svarbos projektais.</p> <p>Dar kartą atkreipiame dėmesį, kad Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintas tikslingumo principas reikalauja, kad teisės akto projektas būtų rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis, 5 punkte įtvirtintas efektyvumo principas numato, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, manome, kad stambiam projektui įgyvendinti visiškai pakanka dabartinio teisinio reglamentavimo suteikiamų galimybių – Žemės įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 3 punkte numatytos galimybės išnuomoti valstybinės žemės sklypą be aukciono, juolab kad stambaus projekto įgyvendinimas yra apibrėžtas maksimaliu 10 metų laikotarpiu. Mūsų nuomone, toks reglamentavimas visiškai atitiktų ir tinkamai suderintų abiejų šalių (valstybės ir investuotojo) interesus, taip pat atitiktų ir Investicijų įstatymo 10 straipsnio 3 dalį, numatančią, kad investuotojai gali <i>išsinuomoti valstybei nuosavybės teise priklausančius žemės sklypus</i> Civilinio kodekso nustatyta tvarka. Atkreipiame dėmesį, kad valstybinės žemės sklypas, pasibaigus stambaus projekto įgyvendinimui (žemės sklype pastačius statinius) ir investuotojui pageidaujant, galėtų būti parduodamas vadovaujantis Žemės įstatymo 10</p>	<p>„Nutraukus stambaus projekto investicijų sutartį, valstybė turi pirmumo teisę pirkti investuotojui perleistą valstybinės žemės sklypą, sumokėdama žemės sklypo kainą, už kurią žemės sklypas buvo perleistas investuotojui. Sprendimą dėl šio žemės sklypo pirkimo priima Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.“</p>
--	--	---

	<p>straipsnio 5 dalies 1 punktu, numatančiu, kad valstybinės žemės sklypai parduodami be aukciono, jeigu jie užstatyti fiziniams ir juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausančiais statiniais ar įrenginiais, išskyrus žemės sklypus, kuriuose yra pastatyti laikini statiniai, nutiesti tik inžineriniai tinklai ar (ir) pastatyti tik neturintys aiškios funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo arba ūkinės veiklos pobūdžio statiniai, kurie tarnauja pagrindiniam statiniui ar įrenginiui arba jo priklausiniui. Valstybinės žemės sklypai parduodami tokio dydžio, kuris būtinas statiniams ar įrenginiams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį.</p>	
3.	<p>Apibendrinami tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamiesi Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintu aiškumo principu, siūlome II pakeitimo projektu numatomas stambiems projektams įgyvendinti taikyti nuostatas, susijusias su žemės nuosavybės, valdymo ir naudojimo santykiais, žemės tvarkymu ir žemės administravimu, nustatyti Žemės įstatyme, reglamentuojančiame visas pagrindines bendrąsias elgesio taisykles, susijusias su žemės valdymo, naudojimo ir disponavimo klausimais, žemės tvarkymu ir administravimu.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Pastabos teikiamos dėl ankstesnės įstatymų projektų paketo redakcijos. Investicijų įstatymo projektu siūlomoje 1 str. 3 d. redakcijoje įtvirtinta teisės normų konkurencijos taisyklė, kad jeigu kiti įstatymai nustato kitokias nuostatas nei šio įstatymo ketvirtojo² skirsnio nuostatos, reguliuojančios stambių projektų pritraukimą ir įgyvendinimą, taikomos šio įstatymo nuostatos (Investicijų įstatymas stambių projektų pritraukimo ir įgyvendinimo teisiniuose santykiuose yra laikytinas <i>lex specialis</i>). Tačiau dalis nuostatų, susijusių su žemės nuosavybės, valdymo ir naudojimo santykiais, žemės tvarkymu ir žemės administravimu, nustatytos Žemės įstatyme, atsižvelgiant į Žemės ūkio ministerijos siūlymus.</p>
4.	<p>Dėl ŽĮ pakeitimo projekto 1 straipsnio, kuriuo papildomas Žemės įstatymo 1 straipsnis Atkreipiame dėmesį, jog nepaisant to, kad Žemės įstatymo 1 straipsnis ir papildomas nuostata, kad šio įstatymo nuostatos teisiniams santykiams, susijusiems su stambaus projekto pritraukimu ir įgyvendinimu, taikomos tiek, kiek jų nereguliuoja Investicijų įstatymas, tačiau ŽĮ pakeitimo projekto 5–8 straipsniais Žemės įstatymo 45–48 straipsniai vis tiek papildomi nuostatomis dėl kitų teritorijų planavimo dokumentų taikymo</p>	<p>Neatsižvelgta. Toks reguliavimo modelis derintas su Žemės ūkio ministerija.</p>

		išimties žemės paėmimo visuomenės poreikiams, kurios bus nustatytos Investicijų įstatyme (numatomas Investicijų įstatymo 15 ⁵ straipsnio 9 dalies 3 punktas), tačiau, pvz., dėl kadastro duomenų nustatymo Žemės įstatyme analogiškos nuostatos nėra dėstomos. Pažymėtina, kad teisėkūros procese būtina vadovautis jau minėtu Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintu aiškumo principu.	
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2018-10-29 išvada Nr. ((1.16 E-0203)-5K-1818024)-6K-1805701		Dėl Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 9¹, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju² skirsniu įstatymo projekto (toliau – Investicijų įstatymo projektas) teikiame šias pastabas.	
	1.	Norėtume atkreipti dėmesį, kad siūlymas papildyti galiojančio įstatymo 1 straipsnį 3 dalimi sukels teisinius neapibrėžtumus ir koliziją. Pagal 1 straipsnio 3 dalį kituose įstatymuose nedraudžiama nustatyti kitokias, nei Investicijų įstatyme nuostatas, susijusias su Stambių projektų įgyvendinimu. Tačiau, tokiu atveju <i>lex specialis</i> statusą turėtų Investicijų įstatymas, kurio 15 ⁴ ir 15 ⁵ straipsniuose gausu nuorodų į kitus įstatymus ir teisės aktus. Manytume, kad Investicijų įstatymas yra bendras nuostatas reglamentuojantis įstatymas, kuris turėtų būti taikomas, jei kiti įstatymai nenustato ko kita. Priešingu atveju, neaišku, kaip bus įgyvendinami 1 straipsnio 3 dalies teisiniai santykiai.	Neatsižvelgta. Investicijų įstatymo projektu siūlomoje 1 str. 3 d. redakcijoje įtvirtinta teisės normų konkurencijos taisyklė, kad jeigu kiti įstatymai nustato kitokias nuostatas nei šio įstatymo ketvirtuojo ² skirsnio nuostatos, reguliuojančios stambių projektų pritraukimą ir įgyvendinimą, taikomos šio įstatymo nuostatos (Investicijų įstatymas stambių projektų pritraukimo ir įgyvendinimo teisiniuose santykiuose yra laikytinas <i>lex specialis</i>).
	2.	Investicijų įstatymo tekste ne kartą yra naudojamas žodžių junginys „investicijų sutartis“ (pvz. 2 str. 5 ir 11 dalis, 13 str. 1 dalies 5, 6, 7, 11 punktai, siūlomi nauji 15 ⁴ ir 15 ⁵ straipsniai). Tačiau šis įstatymas <i>nenustato investicijų sutarties sampratos</i> , jos dalyko, kas leistų investicijų sutartį identifikuoti kaip atskirą sutarčių rūšį ir aiškiai nustatytų jos panaudojimą. Pramonės parko operatoriaus sutarties turinys, valdžios ir privataus sektorių partnerystės sutarties samprata ir turinys nustatyti įstatymo 9 ¹ ir 15 ¹ straipsniuose. Tačiau investicijų sutarties apibrėžimo nėra jokiame įstatyme. Be to, Investicijų sutartis nėra laikoma vienu iš 4 straipsnyje nurodytų investavimo būdų. Manome, kad šiame įstatyme būtina apibrėžti investicijų sutarties sampratą . Teikiame Investicijų įstatymo aiškinamajame rašte, be kita ko, akcentuojami investicijų projektai gamybos srityje, kurioje Lietuva dar ženkliai atsilieka nuo kitų	Atsižvelgta iš dalies. Pagal Finansų ministerijos pastabas koreguota Investicijų įstatymo projekto 5 straipsnio 1 dalis: 1. Pakeisti 13 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip: „7) investicijoms į savivaldybės infrastruktūrą, gamybos, pramonės ar paslaugų (išskyrus viešąsias paslaugas) sritis savivaldybė sudaro investicijų sutartis, atitinkančias savivaldybės tarybos nustatytus kriterijus. Specialios investavimo, verslo ar sklypo parinkimo sąlygos tokiose sutartyse nustatomos pagal savivaldybės kompetenciją;“.

	<p>Europos valstybių. Finansų ministerijos nuomone investicijų sutartis nėra nei koncesijos, nei viešųjų pirkimų pagrindu sudaroma valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis, kurios taikytinos valstybės ar savivaldybės funkcijoms priskirtų veiklų perdavimui privačiam partneriui. Investicijų sutartys turėtų būti taikomos gamybos ir paslaugų (ne viešųjų paslaugų) projektams įgyvendinti.</p> <p>Atsižvelgus į tai siūlome nustatyti investicijų sutarties apibrėžimą ir atsisakyti 13 straipsnio 1 dalies 7 punkte nuorodų į koncesijų ir viešuosius pirkimus reglamentuojančius įstatymus.</p>	
3.	<p>Siekiant aiškesnio reglamentavimo, siūlome patikslinti Investicijų įstatymo 2 straipsnio 15 dalyje nustatytą VPSP sąvoką ir apibrėžti ją taip: „Viešojo ir privataus sektorių partnerystė –viešojo ir privataus sektorių subjektų įstatymuose nustatyti bendradarbiavimo būdai, kuriais perduodama valstybės arba savivaldybės funkcijoms priskirta veikla privačiam subjektui, o privatus subjektas, prisiimdamas visą ar didžiąją dalį su tokia veikla susijusios rizikos, investuoja į šią veiklą ir (arba) jai vykdyti reikalingą turtą, už tai gaudamas įstatymų nustatytą atlyginimą. Viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdus nustato šis, Lietuvos Respublikos koncesijų ir kiti įstatymai.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiuo Investicijų įstatymo projektu nėra keičiamas reguliavimas, susijęs su viešojo ir privataus sektorių partnerystės sritimi.</p>
4.	<p>Keičiamo įstatymo 15⁴ straipsnyje siūloma nustatyti Stambaus projekto (toliau – SP) investicijų sutarties sudarymą. Iš straipsnio dėstymo galima daryti išvadas, kad investuotojas turi kreiptis su paraiška dėl SP investicijų sutarties sudarymo, o ne SP investicijų projekto įgyvendinimo, todėl neaišku, kas rengia patį SP dėl kurio įgyvendinimo Vyriausybės įgaliota institucija sudarys investicijų sutartį. Siūlome apsvarstyti galimybę 15⁴ straipsnyje nustatyti, kad investuotojas teikia paraišką ne investicijų sutarčiai sudaryti, o SP įgyvendinti, kuris turėtų atitikti 15⁴ straipsnio 3 dalyje nurodytas sąlygas.</p> <p>Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad nėra aiškos Investicijų įstatymo projekte nustatomos Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgalios institucijos (toliau – Įgaliota institucija), kuri sudarys SP investicijų sutartį ir Koordinatoriaus atsakomybės ir funkcijos.</p> <p>Investicijų įstatymo projekto 15⁴ straipsnio 2 dalyje yra nustatoma, kad Investuotojas, ketinantis sudaryti SP investicijų sutartį, pateikia paraišką dėl investicijų sutarties sudarymo (toliau – paraiška) Įgaliotai institucijai,</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Stambų projektą investuotojas turi teisę įgyvendinti ir nesudaręs stambaus projekto investicijų sutarties, tačiau tokiu atveju jam netaikomos Investicijų įstatymo nuostatos ir specialios verslo ir investavimo sąlygos. Investuotojas, norintis sudaryti stambaus projekto investicijų sutartį, privalo pagrįsti atitiktį Investicijų įstatymo projekto 15⁴ str. 3 d. numatytiems reikalavimams.</p> <p>Stambius projektus koordinuos Vyriausybės įgaliota institucija. Įgaliotų institucijų, esant poreikiui, galės būti ne viena. Pagal teikiamą Įstatymo projekto redakciją koordinatoriumi bus skiriama taip pat Vyriausybės įgaliota institucija. Vyriausybės įgalios institucijos pareigos, susijusios su 15(4) straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų pagrindimo vertinimo atlikimu,</p>

	<p>tačiau ar tenkinamos visos investicijų sutarčiai sudaryti nustatytos sąlygos vertina koordinatorius – Ūkio ministerijos valstybės tarnautojas (15⁶ straipsnio 3 dalies 1 punktas), kurį skiria ūkio ministras SP įgyvendinimui koordinuoti (15⁶ straipsnio 2 dalis). Finansų ministerijos nuomone, įgaliojama institucija atsiranda tik po to, kai yra priimtas Vyriausybės sprendimas įgaliojama konkrečią instituciją sudaryti SP investicijų sutartį, t. y. kai jau yra aišku, kad SP atitinka 15⁴ straipsnio 3 dalies reikalavimus. Iš to darytina išvada, kad paraiška turėtų būti teikiama koordinatoriui, kuris vertina atitiktį reikalavimams, rengia ir derina investicijų sutartį bei organizuoja jos sudarymą; kontroliuoja kaip vykdoma investicijų sutartis; teikia siūlymus įgaliojama institucijai dėl atsakomybės investuotojui pagal investicijų sutartį taikymo ir kitais investicijų sutarties vykdymo klausimais; organizuoja įgaliojamos institucijos išpareigojimų pagal investicijų sutartį vykdymą. Atsižvelgiant į šias nuostatas, kyla klausimų kokia yra įgaliojamos institucijos paskirtis ir atsakomybė, ar ji yra skiriama tik formalumui įtvirtinti – sudaryti investicijų sutartį, ar investicijų sutartyje, kaip ji apibrėžta Investicijų įstatymo projekto 2 straipsnis 23 dalyje, turėsiančios būti nustatytos įgaliojamos institucijos teisės ir pareigos nedubliuos koordinatoriui nustatytų funkcijų.</p> <p>Taip pat atsižvelgiant į šias nuostatas, kyla klausimas ar įgaliojama institucija bus viena, kuriai paraiškas teiks investuotojas, o jeigu įgaliojant institucijų gali būti daugiau, bei atsižvelgus į tai, kad dokumentų vertinimas turėtų vykti kaip įmanoma greičiau, kyla klausimas ir dėl Ūkio ministerijos koordinatoriaus skyrimo momento.</p>	<p>stambaus projekto investicijų sutarties rengimu, derinimu, sudarymu, vykdymu ir vykdymo priežiūros atlikimu, bus detaliau reguliuojamos Vyriausybės nutarimu (žr. Investicijų įstatymo projektu siūlomo 15⁴ straipsnio 1 dalį).</p>
5.	<p>15⁴ straipsnio 4 dalyje dėstomas SP investicijų sutarties turinys ir 1 punkte teigiama, kad investicijų sutartyje turi būti nustatyti SP įgyvendinimo rodikliai bei kitos sąlygos, reikalingos sutarties dalykui apibūdinti. Manome, kad SP įgyvendinimo rodikliai tinkami projekto rezultatams, o ne sutarties dalykui apibūdinti.</p> <p>Be to, 15⁴ straipsnio 4 dalyje numatyta, kad SP investicijų sutartyje, be kita ko, turi būti nustatyta stambaus projekto įgyvendinimo metu numatomos taikyti keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnyje ir kituose teisės aktuose nustatytos specialios investavimo ir verslo sąlygos, įskaitant mokestines lengvatas. Pažymime, kad pagal Lietuvos Respublikos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pelno mokesčio įstatymo projekto 58 straipsnio 16(2) dalyje yra suformuluota nuostata, kad pelno mokesčio lengvata turi teisę naudotis juridinis asmuo, vykdamas stambų projektą, įtrauktą į stambiųjų projektų sąrašą Investicijų įstatymo nustatyta tvarka, kuriam pelno mokesčio lengvatos taikymas yra numatytas galiojančioje stambaus projekto investicijų sutartyje. Taigi mokestinės lengvatos reguliavimas bus nustatytas Pelno mokesčio įstatyme.</p>

		mokesčių administravimo įstatymo 4 straipsnio nuostatas, mokesčio lengvatą ar lengvatas (ir atitinkamai sąlygas dėl jų taikymo ar netaikymo) nustato tik atitinkamų mokesčių įstatymai, reglamentuojantys tų mokesčių apskaičiavimo tvarką, o laikinos mokesčių lengvatos gali būti nustatomos ir specialiuose mokesčių lengvatų įstatymuose. Įvertinus išdėstytą, ir tai, kad Investicijų įstatymas nėra specialus mokesčių lengvatų įstatymas – nei šiame įstatyme, nei bet kokioje su investuotojais sudaromoje sutartyje, neturėtų būti numatytos mokesčių lengvatos ar jų taikymo sąlygos.	
6.		15 ⁵ straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad specialios investavimo ir verslo sąlygos taikomos <i>tik tuo atveju, jei dėl jų taikymo yra susitarta SP investicijų sutartyje</i> . Tačiau šios dalies paskutiniame sakinyje nustatoma, kad specialios investavimo ir verslo sąlygos taikomos <i>nepriklausomai nuo SP investicijų sutarties sudarymo</i> . Manome, kad minėtos nuostatos yra tarpusavyje prieštaraujančios.	Neatsižvelgta. Investicijų įstatymo projekte siūlomo 15(5) straipsnio 1 dalyje numatoma, kad konkretiems investuotojams taikomos specialios investavimo ir verslo sąlygos stambiam projektui <i>įgyvendinti</i> tik tuo atveju, kai tai nustatyta stambaus projekto investicijų sutartyje, tačiau specialios investavimo ir verslo sąlygos stambiam projektui <i>pritraukti</i> taikomos nepriklausomai nuo SP investicijų sutarties sudarymo.
7.		Tikslintinas 15 ⁵ straipsnio 2 dalies paskutinis sakiny, kuriame turėtų būti nustatyta, kad SP sąrašo sudarymo tvarką, kuri apims ir įtraukimą ir išbraukimą, nustato Vyriausybė. Tačiau šioje dalyje jau yra nustatyta, kada SP įtraukiamas (pasirašius investicijų sutartį), ir kokiais atvejais išbraukiamas iš sąrašo. Taigi, kyla pagrįstų abejonių, kas dar gali būti nustatoma tvarkoje dėl sąrašo sudarymo ir kokia šio sąrašo sudarymo pridėtinė vertė. Jeigu siekiama nustatyti, kad SP nuo investicijų sutarties sudarymo įgauna valstybei svarbaus <i>ekonominio</i> projekto statusą, tai galima nustatyti įstatyme ir be sąrašo sudarymo procedūrų.	Neatsižvelgta. Numatoma, kad Vyriausybė nustatys, kas atsakingas už sąrašo administravimą, per kiek laiko stambūs projektai įtraukiami į sąrašą ir iš jo išbraukiami, kaip pažymima, kokiomis specialiomis investavimo ir verslo sąlygomis naudojasi konkretus investuotojas.
8.		15 ⁵ straipsnio 3 dalyje siūloma nustatyti, kad viešojo administravimo subjektai administracines paslaugas ir administracinius sprendimus, reikalingus SP įgyvendinti, turėtų priimti ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, nurodant atvejus, kuomet šis terminas netaikytinas. Tuo tarpu 15 ⁶ straipsnio 1 dalyje nustatoma, kad viešojo administravimo subjektai priimdami administracinius sprendimus ir teikdami administracines paslaugas turi vadovautis sprendimų priėmimą ir minėtų paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytais terminais. Manytume, kad	Atsižvelgta iš dalies. Investicijų įstatymo projekto 15 ⁶ straipsnio 1 dalis koreguota – pašalinta formulė „teisės aktų“. Terminai ir jų išimties nustatomi Investicijų įstatymo projekto 15 ⁵ straipsnio 3 dalyje. Viešojo administravimo subjektų dalyvavimas stambaus projekto investicijų sutarčių sudarymo procese bus

	<p>viešojo administravimo subjektų įgaliojimai ir jų dalyvavimas SP įgyvendinimo ir investicijų sutarčių sudarymo procese pagal 15⁴ straipsnio 1 dalį turėtų būti nustatyti Vyriausybės tvarkoje. Siūlome apsvarstyti galimybę atsisakyti 15⁵ straipsnio 3 dalies, arba aiškiai nustatyti, kokios administracinės paslaugos ir administraciniai sprendimai gali būti atliekami per 3 darbo dienas, o kokie teisės aktų nustatyta tvarka, kad išvengti teisinio neapibrėžtumo.</p>	<p>nustatytas Vyriausybės nutarimu (žr. Investicijų įstatymo projektu siūlomo 15⁴ straipsnio 1 dalį).</p>
--	---	--

Ūkio ministras

 Virginijus Sinkevičius

Ūkio ministerijos Bendrųjų reikalų
 departamento Dokumentų valdym
 ir asmenų aptarnavimo skyriaus
 vyriausioji specialistė

Roma Sabaliauskaitė

2018-12-03